



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Møtested: Hovet, Ålen i Holtålen kommune
Dato: 16.12.2024
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møteprogram:

Kl. 09:30: Kaffe/te og noe å bite i
Kl. 10:00: Møtestart
Kl. 11:30: Lunsj
Kl. 12:00: Fortsettelse styremøte
Kl. 15:00: Møteslutt og hjemreise

Vel møtt!

På vegne av sekretariatet 09.12.2024
Hans Bull, nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 43/2024	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
ST 44/2024	Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til faglig godkjenning		2023/10166
ST 45/2024	Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til faglig godkjenning		2023/10203
ST 46/2024	Rapportering av gjennomførte tiltak i verneområdene i Forollhogna - 2024		2023/12660
ST 47/2024	Årsrapport fra SNO - oppdrag og tjenester utført i verneområdene i Forollhogna - 2024		2023/12660
ST 48/2024	Tiltak i verneområdene i Forollhogna - prioritering av tiltak for innmelding til tiltaksmidler kap.post 1420.31 og driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025		2024/13465
ST 49/2024	Tjenester og oppdrag i verneområdene i Forollhogna - innmelding til SNO - 2025		2024/13465
ST 50/2024	Nasjonalparkstyret for Forollhogna - forslag til budsjett med møteplan - innmelding av driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025		2024/13465
ST 51/2024	Forollhogna nasjonalpark - søknad om utsettelse av dispensasjon til prøveboring ved Hessjøgruva sesongen 2025 - Holtålen kommune - Capella Minerals AS		2023/2873
ST 52/2024	Referatsaker		
RS 31/2024	Rapport - Forollhogna nasjonalpark - besøkstall på årets trimposter - 2024		2021/6928
RS 32/2024	Rapport - Forollhogna nasjonalpark - besøkstall - Sommertrimen Os 2024		2024/7533
RS 33/2024	Strategi for bruk av ferdselstellere		2024/13465
RS 34/2024	Tilbakemelding bruk av drone i sanking,		2024/11260
RS 35/2024	Forollhogna nasjonalpark - Utredning av organisering av verneområdeforvaltere - Klima- og Miljødepartementet		2024/14550
ST 53/2024	Delegerte saker		
DS 29/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel med snøscooter for vedlikehold av repeater på Forollhogna - 2025-2028		2024/12143
DS 30/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel med helikopter og snøscooter for gjennomføring av minimumstelling av Forollhogna villreinstamme - 2025-2028		2024/12143

DS 31/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalapark - motorferd - bruk av fly i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau innenfor nasjonalparken	2024/13336
DS 32/2024	Tillatelse - Forollhogna nasjonalapark - bruk av helikopter for å drive ut tamrein	2024/13516
DS 33/2024	Innvilget - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - istandsetting av avkjøling på Håkonsgjeltvollen, Mastuåkasa 29 - Os, gnr./bnr. 131/12 Lene Westvold Eggen og Kjetil Eggen	2024/11043

ST 43/2024 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10166

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	44/2024	16.12.2024

Øyungen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til faglig godkjenning

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna vedtar utkast til forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde. Utkast til forvaltningsplan oversendes så til Miljødirektoratet som må godkjenne planutkastet før det klargjøres for offentlig høring.

Saksdokumenter (eget vedlegg)

Utkast til forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde

Andre saksdokumenter:

[Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde](#)

[Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen, 2002.](#)

[Møte i nasjonalparkstyret den 19.04.2024](#)

[Møte i nasjonalparkstyret den 14.06.2024](#)

[Møte i arbeidsutvalget for Forollhogna den 20.09.2024](#)

Saksopplysninger

Arbeidsprosess og status

Det vises til oppstartsmelding av 02.10.2023, med påfølgende innspillmøter høsten 2023 for prosess med revisjonsarbeidet for Øyungen og Ledalen. Det ble også gjennomført egne møter med kommuner, fylkeskommunen, samt Statskog og fjellstyret samme høst. Av innspill, behandlet nasjonalparkstyret dette i [styresak 15/2024 den 19.04.2024](#). Ut ifra innspillene ble det laget et utkast til *forvaltningsmyndighetens*

retningslinjer for Øyungen landskapsvernområde som ble lagt frem i [møte den 14.06.2024](#), med unntak av retningslinjer som omhandlet byggesak og grustak (forskr.ref. § 3, punkt 5.1-5.3 og § 3, punkt 2).

Saksgang siden sist behandling i nasjonalparkstyret

Nasjonalparkstyret behandlet egen sak om grustak i styresak 27/2024 møte den 14.06.2024, og oppdaterte opplysninger er lagt inn under temaet grustak i retningslinjene. Videre ble retningslinjer som omhandlet spesifikt byggesak lagt frem og diskutert i arbeidsutvalget i [møte den 20.09.2024](#), der arbeidsutvalget ba forvaltere om å gjennomføre egne møter med kommunene innen bygg og landbruk med gjennomgang av faglig avklaringer, samt «språkvask». Det ble gjennomført et slikt administrativt møte med Holtålen kommune med deltagende saksbehandler(e) innen byggesak og landbruk den 18.10.2024. Det har i tillegg vært gjennomført møte kommunal skogbruksrådgiver den 11.11.2024 med tema skogbruk, særlig av hensyn til vernebestemmelsene for Øyungen landskapsvern. § 3, punkt 3.

Status videre

Innenfor rammen av verneforskriften skal forvaltningsplanen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging m.v. Derfor har det vært mest søkelys på kapittelet som omhandler forvaltningsmyndighetens retningslinjer frem til nå. Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Det er nå utarbeidet et utkast til forvaltningsplan der alle kapitler er beskrevet. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning, før et utkast kan sendes på offentlig høring. Det forventes at prosess med faglig godkjenning kan strekke ut i tid, både av hensyn til behandlingstid og innhold, samt at forvaltere må ta høyde for å gjøre endringer under kapitler og temaer der dette kreves. Utkastet legges derfor frem til behandling i nasjonalparkstyret for Forollhogna for å starte en godkjennelsesprosess for et høringsutkast med Miljødirektoratet.

Hjemmelsgrunnlag

I følge § 2 i forskrift om Øyungen landskapsvernområde er formålet med opprettelsen:

«å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart».

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt med hensyn til verneformål av seterbebyggelse og kulturlandskapet, særlig for landskapsvernområdene på statsallmenningene i Trøndelag fylke. Det vises derfor også til arbeid og prosess med oppstart av revisjon forvaltningsplanene for de 3 landskapsvernområdene i Midtre Gauldal kommune.

Myndighet

I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Nasjonalparkstyret har etter verneforskriftenes § 7 myndighet til å iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet, samt at det skal *utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer* for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Kommentarer til utkastet:

Utkastet er utarbeidet som et arbeidsdokument, dvs. at relevante vedlegg til forvaltningsplan, samt kildehenvisninger ikke fremkommer av utkastet. Det vil også være behov for å produsere temakart, f. eks for soneinndeling for retningslinjer om skogbruk i Øggdalen, massetak, mv. Etter at nasjonalparkstyret har behandlet utkastet, vil forvaltere innarbeidet tekstdokument inn i fastsatt mal i FPVN.

Det vil bli en gjennomgang av utkast til forvaltningsplan under møte.



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/10203

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	45/2024	16.12.2024

Ledalen landskapsvernområde - revisjon av forvaltningsplan - utkast til faglig godkjenning

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna vedtar utkast til forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde. Utkast til forvaltningsplan oversendes så til Miljødirektoratet som må godkjenne planutkastet før det klargjøres for offentlig høring.

Saksdokumenter (eget vedlegg)

Utkast til forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde

Andre saksdokumenter:

[Forskrift om vern av Ledalen landskapsvernområde](#)

[Forvaltningsveileder for Øyungen og Ledalen, 2002.](#)

[Møte i nasjonalparkstyret den 19.04.2024](#)

[Møte i nasjonalparkstyret den 14.06.2024](#)

[Møte i arbeidsutvalget for Forollhogna den 20.09.2024](#)

Saksopplysninger

Sakens bakgrunn

Det vises til revisjon av forvaltningsplaner for verneområdene i Forollhogna og oppstart av revisjon av forvaltningsplan for Ledalen landskapsvernområde og Øyungen landskapsvernområde med offentlig oppstartsmelding datert 02.10.2023.

Det ble gjennomført innspillmøter høsten 2023 for prosess med revisjonsarbeidet for Øyungen og Ledalen. Det ble også gjennomført egne møter med kommuner, fylkeskommunen, samt Statskog og fjellstyret samme høst. Av innspill, behandlet nasjonalparkstyret dette i [styresak 15/2024 den 19.04.2024](#). Ut ifra innspillene ble det

laget et utkast til *forvaltningsmyndighetens retningslinjer* for Øyungen landskapsvernområde som ble lagt frem i [møte den 14.06.2024](#), med unntak av retningslinjer som omhandlet byggesak (forskr.ref. § 3, punkt 5.1-5.3).

Saksgang siden sist behandling i nasjonalparkstyret

Retningslinjer som omhandlet spesifikt byggesak lagt frem og diskutert i arbeidsutvalget i [møte den 20.09.2024](#), der arbeidsutvalget ba forvaltere om å gjennomføre egne møter med kommunene innen bygg og landbruk med gjennomgang av faglig avklaringer, samt «språkvask». Det ble gjennomført et slikt administrativt møte med Holtålen kommune med deltagende saksbehandler(e) innen byggesak og landbruk den 18.10.2024.

Status videre

Innenfor rammen av verneforskriften skal forvaltningsplanen gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging m.v. Derfor har det vært mest søkelys på kapittelet som omhandler forvaltningsmyndighetens retningslinjer frem til nå. Revidert forvaltningsplan skal utarbeides i fastsatt mal fra Miljødirektoratets «forvaltningsplaner på nett for verneområder» (FPNV). Det er nå utarbeidet et utkast til forvaltningsplan der alle kapitler er beskrevet. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning, før et utkast kan sendes på offentlig høring. Det forventes at prosess med faglig godkjenning kan strekke ut i tid, både av hensyn til behandlingstid og innhold, samt at forvaltere må ta høyde for å gjøre endringer under kapitler og temaer der dette kreves. Utkastet legges derfor frem til behandling i nasjonalparkstyret for Forollhogna for å starte en godkjennelsesprosess for et høringsutkast med Miljødirektoratet.

Hjemmelsgrunnlag

I følge § 2 i forskrift om Ledalen landskapsvernområde er formålet med opprettelsen:

- å verne om flora og vegetasjon med spesiell vekt på høgstaude-fjellbjørkeskog og de ulike utforminger av gammel kontinuitetsskog av gran og furu.
- å ta vare på et særpreget kulturlandskap der seterbebyggelse, setervoller og kulturminner er sentrale elementer i landskapsbildet.

Forskriftene for landskapsvernområdene rundt Forollhogna bærer store likheter, spesielt med hensyn til verneformål av seterbebyggelse og kulturlandskapet, særlig for landskapsvernområdene på statsallmenningene i Trøndelag fylke. Det vises derfor også til arbeid og prosess med oppstart av revisjon forvaltningsplanene for de 3 landskapsvernområdene i Midtre Gauldal kommune.

Myndighet

I styrets vedtekter av 19.01.2024, punkt 6.5 skal nasjonalparkstyret utarbeide og revidere forvaltningsplanene for sine respektive verneområder.

Nasjonalparkstyret har etter verneforskriftenes § 7 myndighet til å iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet, samt at det skal *utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer* for gjennomføring av tiltak når det gjelder oppsyn, skjøtsel, informasjon mv. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Kommentarer til utkastet:

Utkastet er utarbeidet som et arbeidsdokument, dvs. at relevante vedlegg til forvaltningsplan, samt kildehenvisninger ikke fremkommer av utkastet. Det vil også være behov for å produsere temakart, f. eks for soneinndeling for retningslinjer om skogbruk i Øggdalen, massetak, mv. Etter at nasjonalparkstyret har behandlet utkastet, vil forvaltere innarbeidet tekstdokument inn i fastsatt mal i FPVN.

Det vil bli en gjennomgang av utkast til forvaltningsplan under møte.



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/12660

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	46/2024	16.12.2024

Rapportering av gjennomførte tiltak i verneområdene i Forollhogna - 2024

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar rapporteringen for gjennomførte tilretteleggings- og driftstiltak i verneområdene i Forollhogna for 2024 til orientering, og ber om at nasjonalparkforvalterne rapporterer til Miljødirektoratet via ESS innen fristen 31.12.2024.

Saksdokumenter (følger saken)

Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna
2. Innmeldingen av behov for tiltaksmidler og driftsmidler for 2024.

Saksopplysninger

Miljødirektoratet bevilget fra kap.post 1420.31 en ramme på kr. 195.000 til gjennomføring av tiltak i verneområdene i Forollhogna i 2024 – det var også det beløpet som det ble søkt om.

Ved supplerende tildeling av tiltaksmidler i april 2024 ble det gitt kr 448.000 til tiltak for restaurering av myrområder og forsterking av kjøretraséen i Ledalen.

Tildelt ramme pr. febr. 2024	Kr 195.000
Supplerende tildeling pr. april 2024	Kr 448 000
Sum tiltaksmidler kap.post 1420.31 - 2024	Kr 643.000

Oversikt over økonomien

Nasjonalparkstyret godkjente styresak 8/2024 fordeling og prioritering av tiltaksmidler (post 1420.31) slik:

Pri.	Tiltak	Søknads- beløp	Fordeling 19.04.2024
1	Svartsjøen innfallsport – supplerende informasjon	Kr. 26.000	Kr. 26.000
2	Skjøtsel av setervoll – Gaarevollen/Fremmervollen	Kr. 25.000	Kr. 25.000
3	Kartlegging og fjerning av fremmed art - Kjempegullkorg	Kr. 75.000	Kr. 50.000
4	Fjerning av vrifuru ved Grøntjønnan	Kr. 50.000	avventer
5	Tollolenget slåtteområde - informasjon	Kr. 19.000	Kr. 3.000
	Samlet beløp ordinær tildeling	Kr. 195.000	Kr. 104.000
	Midler til senere fordeling	Kr. 91.000	

I styresak 20/2024 den 14.06.2024 ble den supplerende tildelingen for tiltaket i Ledalen landskapsvernområde godkjent fordelt. Her ble hele beløpet fordelt da det ble forventet brukt i løpet av 2024.

	Supplerende tildeling til tiltak	Søknads- beløp	Fordeling 14.06.2024
1	Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset – Gaarevollan, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 448.000	Kr. 448.000
	Samlet beløp supplerende tildeling	Kr. 448.000	Kr. 448.000

Kostnadene med tiltaket for fjerning av kjempegullkorg ble lavere enn først antatt, og det ble ikke behov for å benytte tilskuddet til tiltaket med fjerning av vrifuru i Grøntjønnan naturreservat. Samt at alle tiltaksmidler ikke fordelt i styresak 8/2024. Pr. september var det kr 120.000 i tiltaksmidler som kunne omfordeles og fordeles. Dette ble lagt fram for arbeidsutvalget den 20.09.2023 som i AU-sak 12/2024 gjorde følgende omfordeling og fordeling slik:

Pri.	Tiltak	Fordeling 20.09.2024
6	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat	Kr. 50.000
7	Supplering av verneområdeskilter mm annet utstyr	Kr. 52.000
8	Oppgradering av stimerking mellom p-plass Såttåhaugen og pilegrimsleden	Kr. 18.000
	Kostnader tiltak 6-8	Kr 120.000

Etter at AU gjorde vedtak om omfordeling av midler til utarbeidelse av skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat, ble forvalterne oppmerksomme på at midler til skjøtselsplaner først og fremst skal dekke over 21-posten (driftsmidler) og ikke av tiltaksmidler (31-posten). Videre ble det også for knapp tid til å inngå avtale om oppdaget i 2024. Derfor ble ikke midlene til skjøtselsplan benyttet, men forvalterne har omdelte midlene til ytterligere tiltak på Svartsjøen og Såttåhaugen, samt supplering av verneområdeskilter med utstyr.

Nasjonalparkforvalterne vil ta en gjennomgang av alle tiltakene med kommentarer, bilder og økonomi på styremøtet.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkforvalterne har krav om rapportering av mer-/mindre-forbruk av både tiltaksmidler (1420.31) og driftsmidler (1420.21) pr. 31.09. og 30.10. via stasforvalterenes økonomisystem, som rapporterer videre til Miljødirektoratet. Her skal det gis prognoser for forventet bruk, og her skal vi rapportere så nøyaktig som mulig slik at Miljødirektoratet har muligheter til omfordeling av både tiltaksmidlene og driftsmidlene («styremidlene»).

Tiltaksmidlene (31-posten) blir endelig rapport av forvalterne i det elektroniske søknadsportalen ESS når alle tiltak og regnskap er avsluttet innen fristen 31.12.2024, mens det er Statsforvalteren som rapporterer på driftsmidlene (21-posten).

Vurderinger

Det har vært forholdsvis få tiltak til gjennomføring i 2024; noe som var begrunnet i at vi har arbeidet med revisjon av forvaltningsplaner og derfor forventet at vi har hatt mindre tidsressurs for iverksetting av tiltak.

Ett tiltak har likevel utmerket seg som mer krevende med hensyn til både økonomi og gjennomføring: Restaurering av myrområder og ferdselstraseen mellom Leset-Gaarevollen i Ledalen landskapsvernområde. Her har Haltdalen fjellstyre hatt prosjektledelsen og gjort en avgjørende innsats.

Det ble tildelt til sammen kr. 643.000 i tiltaksmidler for gjennomføring av tiltak i verneområdene i løpet av året. De fleste tiltak er blitt gjennomføre som planlagte, samt at det ved intern omfordeling har åpnet for muligheter til å gjennomføre tiltak der behovene har blitt avdekket i løpet av barmarkssesongen – dette gjelder supplerende merking og skilting av stier, og oppgradering av utslitte benker.

Tiltaket Ett tiltak har vært særlig krevende



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/12660

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	47/2024	16.12.2024

Årsrapport fra SNO - oppdrag og tjenester utført i verneområdene i Forollhogna – 2024

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna tar SNO sin presentasjon av utførte oppdrag og tjenester i verneområdene i Forollhogna til orientering, og godkjenner presentasjonen som SNO Forollhogna sin årsrapport for 2024.

SNO Forollhogna sin årsrapport for 2024 blir publisert til styrets sine nettsider.

Saksdokumenter (følger saken)

Saksopplysninger

Planleggingen av oppdrag og oppgaver mellom lokalt SNO og forvaltningsmyndigheten er en formell prosess for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioriteringer av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt av SNO.

Det gjennomføres planleggingsmøter – et møte i november for oppsummering av årets sesong og planlegging for kommende år, og et møte i løpet av vårsesongen etter tildelingen av midler for planlegging av kommende sesong. Det har vært ført referater fra møtene.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge, prioritere og å være økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av tilsyns- og kontrolloppgaver. Forvaltningsmyndigheten kan i tillegg gi sitt innspill om behov for tilsynsbehov, slik det er gjort for 2024.

Forvaltningen skal legge inn alle behov for SNO-ressurs i Naturoppdrag som er en felles portal for både oppsyn og forvaltning.

For 2024, som for tidligere år, har forvaltningsmyndigheten bedt SNO om fokus på ferdsel knyttet til vinterferdsel i forhold til villreinens arealbruk, aktivitet av fotografer i forhold til sårbare perioder for villrein og stisykling i nasjonalparken. Også oppfølging av ferdselstellerne er oppdrag som forvaltningsmyndigheten har gitt høy prioritet. I tillegg er det lagt inn oppdrag på oppfølging av skjøtsel og fjerning av fremmede arter, Det forventes at SNO kan rapportere på disse oppdragene.

På styremøtet 16. des. vil SNO Forollhogna presentere sin årsrapport ved å ta en gjennomgang av de oppgaver og tjenester som er blitt utført i verneområdene i Forollhogna i løpet av 2024. Denne presentasjonen vil da være årsrapporten for 2024 fra SNO som kan publiseres på styrets sine nettsider slik det har vært praktisert se siste årene

Andre saksopplysninger

Oppgjennom årene har det vært praksis å invitere SNO Forollhogna på møtene i nasjonalparkstyret. Oppsynet er ute i våre verneområder og har derfor relevant feltkunnskap som er av interesse å bli delt med nasjonalparkstyret. I tillegg gjøre styret vedtak som oppsynet etter hvert kan få til oppfølging i felt. Tilbakemeldinger fra SNO sentralt er at pga. ressursituasjonen skal bl.a. deltakelse fra SNO lokalt i våre styremøter reduseres noe. Det er nå avklart at invitasjonene til styremøtene må være mer spesifikke mht. oppdrag og deltakelse for SNO.

Det ble den 12. november gjennomført et arbeidsmøte mellom SNO Forollhogna og nasjonalparkforvalterne hvor vi bl.a. tok en gjennomgang av Naturoppdrag – det gjelder innlagte behov/oppdrag og struktur. Det ble også drøftet behov/oppdrag for 2025, og kommer tilbake til det i en senere sak.

Nasjonalparkforvalterne har de siste 3 årene gjennomført et høstmøte med fjelloppsynet og SNO hvor det tas en gjennomgang av tiltak og oppdrag innenfor verneområdene i Forollhogna. Møtet har også til hensikt å styrke samarbeid og faglig nettverk blant oss som jobber i de samme geografiske områdene, men med ulike roller og myndighet. Den 28.nov. gjennomførte vi årets møte med fjelloppsynet fra Kvikne, Holtålen og Midtre Gauldal sammen med SNO Forollhogna.

Vurderinger

For 2024 ble i januar gjennomført et møte med SNO hvor vi i felleskap jobbet med innlegging av oppdrag i den felles portalen Naturoppdrag.

Det ble ikke gjennomført noe eget møte senere på våren slik det er gitt føringer om og slik vi har hatt praksis for. Bakgrunnen var at vi i felleskap hadde jobbet med Naturoppdrag og opplevde at vi da ikke hadde ytterligere behov for et møte før sommersesongen. Erfaringen i løpet av høsten var at vi likevel burde ha gjennomført et «vår-møte» også i 2024, og dette tar vi med oss videre i planleggingen og samhandlingen for 2025.

Utover dette har forvaltere og SNO-personell god kontakt og dialog gjennom året, og det er gjennomført flere felles befaringer og feltarbeid også i år.



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13465

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	48/2024	16.12.2024

Tiltak i verneområdene i Forollhogna - prioritering av tiltak for innmelding til tiltaksmidler kap.post 1420.31 og driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til følgende prioritering av tiltak for verneområdene i Forollhogna:

1. Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder
2. Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde
3. Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/ Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde – videreføring
4. Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde
5. Skjøtelsesplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)
6. Informasjon i slåtteområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde
7. Ferdselstellere (4 stk.) i fokusområder i Forollhogna nasjonalpark – videreføring

Nasjonalparkstyret ber nasjonalparkforvalterne melde inn behovet for midler på hhv. kap.post 1420.31 og 1420.21 til de prioriterte tiltakene med beskrivelser, vurderinger etter NML §§ 8-12 og kostnadsoverslag i Miljødirektoratets Elektroniske søknadsportalen innen fristen 10. januar 2025.

Hjemmel:

Vedtaket om behov for tiltaksmidler er gjort i tråd med nasjonalparkstyret sine vedtekter gitt av Miljødirektoratet den 19.01.2024.

Begrunnelse:

Det foreslåtte tiltakene for 2025 er oppfølging av tiltak i forvaltningsplanarbeid, kommunikasjonsplan og besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

Før tiltak om skjøtsel av verdifulle naturområder, og utforming av informasjon og formidling kan iverksettes, er det behov for å ha faglige utredninger og god medvirkning som grunnlag for videre gjennomføring.

Saksdokumenter (følger saken)

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i

- 1 verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025.PDF
- 2 Vedlegg Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025.PDF

Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna
2. Kommunikasjonsplanen for verneområdene i Forollhogna, kap. 5 Tiltak
3. Skjøtselsplan for engslåttene i Blåora, Endalen landskapsvernområde, Midte Gauldal kommune, NIBIO-Rapport nr. 144-2029.
4. NiN Basiskartlegging av verneområder i Innlandet fylke 2023, kap. 6 Grøntjønnan naturreservat, Miljøfaglig Utredning, Rapport MU 2024-12.
5. NiN-basiskartlegging av utvalgte verneområder i Innlandet, 2023, kap. 9 Grøntjønnan naturreservat, Natur og Samfunn 2023.

Saksopplysninger

Det er hvert nasjonalpark- og verneområdestyre som melder inn behov for tiltaksstaksmidler post 1420.31 for gjennomføring av tiltak i egne verneområder. Innmeldingen skjer gjennom den Elektroniske søknadsportalen ESS til Miljødirektoratet innen 10. januar hvert år. Rammer og opplegg for tiltak i verneområdene gis gjennom brev av 13.11.2023 fra Miljødirektoratet, samt en egen strategi for bruken av tiltaksmidler for perioden 2020-2025, jf. saksdokument 1.

Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved myndighetshetsutøvelse som berører naturmangfold, og disse vurderingene skal synliggjøres ved innmelding av behov for midler til tiltak.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er å opprettholde og bedre naturtilstanden, og føringer og prioriteringer for bruken av midler er gitt strategidokumentet fra Miljødirektoratet, saksdokument 1.

Informasjonstiltak skal være i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker.

Alle tiltak skal være i tråd med godkjente forvaltningsplaner, skjøtselsplaner, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Forslag til tiltak for 2024 i prioritert rekkefølge:

1. **Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder**

På bakgrunn av pågående revisjon av forvaltningsplanene er det behov for en ny plan for informasjonspunkter og innfallsport. Her ønsker vi å få utredet hvor og hvilken info kan/bør plasseres mm. Dette er en prosess som krever kartlegging i felt, medvirkning fra lokale brukergrupper, fjellstyre, Statskog og kommune. For å få en utredning som grunnlag for gjennomføring av nye info-tak må det engasjeres en konsulent/landskapsarkitekt for å gjennomføre en mulighetsstudie. Dette er et oppdrag må lyses ut som en mini-konkurranse i tråd med krav om offentlig anskaffelser osv. Kostnadene er basert på erfaringstall fra tilsvarende oppdrag i andre verneområder.

Kostnader

Oppdrag for mulighetsstudie	<u>kr. 200.000</u>
-----------------------------	--------------------

2. **Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteområde, Endalen landskapsvernområde**

Det behov for slått og rydding av engslåttene i Blåora. Det foreligger en skjøtelsesplan for området som gir beskrivelser for skjøtselen av de ulike teigene. SNO har ansvaret for skjøtsel i en del av teigene – til sammen 20,5 dekar, mens de slåtteberettigende følger opp øvrig skjøtsel for sine teiger. Det er skjøtselen for de slåtteberettigende som det her meldes inn behov for midler. Videre er det behov for en viss grad av tilrettelegging av adkomsten til slåttene dvs. klopping over bekker og gamle elveleier – cirka 20 m klopp fordelt på 5 partier. Denne adkomsten vil også kunne bli en del av «naturstien» gjennom slåtteområdet.

Kostnader

Skjøtselstiltak - ca. 35 da	kr. 50.000
Materialer til klopping – kostnadsoverslag	<u>kr. 25.000</u>
Samlet kostnad	<u>kr. 75.000</u>

3. **Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde - videreføring**

Dette er en videreføre av skjøtsel på Gaarevollen/Fremmervollen som startet opp i 2022 med rydding av vollen. I 2023 ble det gitt tilskudd til innkjøp av utstyr til ATV, og i 2024 er det gjennomført skjøtsel i form av slått. Skjøtselstiltakene må videreføre i 2025. Samtidig er det behov for en kartlegging av setervollen og skogen rundt, og at det på bakgrunn av kartleggingen gis en veiledning for videre skjøtsel. Kostnad for utredning er innhentet fra Miljøfaglig Utredning AS.

Kostnader

Skjøtselstiltak	kr. 17.500
Kartlegging med skjøtelsråd, konsulent	<u>kr. 48.000</u>
Søknadsbeløp	<u>kr. 65.500</u>

4. **Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteeområde**

Det er behov for å få en utredning som grunnlag for det videre arbeidet med formidling og tilrettelegg av informasjon og evt. en natursti i Blåora slåtteeområde. Dette er tiltak i tråd med både skjøtselsplanen for Blåora og besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna.

For oppdraget må det engasjeres en konsulent/landskapsarkitekt for å gjennomføre en mulighetsstudie.

Kostnader

Oppdrag for mulighetsstudie kr. 90.000

5. **Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)**

Sommeren 2023 ble det gjennomført basis-kartlegging av naturtypene i Grøntjønnan naturreservat med

Kostnad for utredning er innhentet fra Miljøfaglig Utredning AS. Samt kostnader for medvirkning, befaringer o.l.

Kostnader

Kartlegging med skjøtselsråd, konsulent kr. 75.000

6. **Informasjon i slåtteeområder, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde**

Det er igangsatt utarbeidelse av temaplakat for Tollolenget slåtteeområdet i Kjurrudalen som må ferdigstilles og trykkes i 2025.

Samtidig er det også behov for en temaplakat om Pilegrimsmyra som er et slåtteeområde ved Kløftåsen i Vangrøftdalen. Tavlestativ alt innkjøpt.

Kostnader

Utforming og trykking, konsulent kr. 20.000

7. **Ferdselstellere i fokusområder – videreføring**

Det har i 2024 vært 3 ferdselstellere i våre områder:

- ved stien opp fra Synnerdalen til Forollhogna
- ved stien opp fra Såttåhaugen til Forollhogna
- ved stien opp fra Svartsjøen til Ruv, Kvikne

Telleren ved stien opp fra Storbekkøya til Rogneskletten ble sabotert høsten 2023, og er ikke blitt erstattet. Det er ønskelig å få satt opp en ny her.

Det er SNO lokalt som følger opp disse tellerne, og det søkes det om å få beholde tellerne videre da dette gir verdifull informasjon med utviklingen i ferdsel i området.

For 2025 søkes det om 4 ferdselstellere for Forollhogna

Prioritet	Tiltak	Kostnad
1.	Plan for informasjonstiltak i Øyungen – og Ledalen landskapsvernområder	Kr. 200.000
2.	Skjøtsel og tilrettelegging i Blåora slåtteeområde, Endalen landskapsvernområde	Kr 75.000
3.	Skjøtsel av setervollen på Gaarevollen/Fremmervollen, Ledalen landskapsvernområde	Kr. 65.000
4.	Plan for formidling av slått og slåttetradisjon i Blåora slåtteeområde	Kr. 90.000
5.	Skjøtselsplan for Grøntjønnan naturreservat (21-post)	Kr. 75.000
6.	Informasjon i slåtteeområde, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde	Kr. 20.000
7.	Ferdsestellere i fokusområder (4 stk.)	
	Sum tiltaksmidler	Kr. 525.000

Nasjonalparkforvalterne vil utdype de forslåtte tiltak med begrunnelser osv. på styremøtet

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

I nasjonalparkstyret sin [vedtekter av 19.01.2024](#), punkt 6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning gis det føringer for styrets ansvar og arbeidsoppgaver i forhold til oppfølging av tiltak i forvaltningsplaner og besøksstrategi. Her heter det at styret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområde i tråd med den flerårige tiltaksplanen. Her fremgår det også at styret har hovedansvaret for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.

Naturmangfoldloven

Det skal for hvert tiltak som berører naturmangfoldet gjøres en vurdering etter de miljørettslige prinsippene (§§ 8-12) i naturmangfoldloven. Dette skal synliggjøres i innmeldingen for hvert tiltak hvor det gis en kort oppsummering av vurderingene.

Vurderinger

De foreslåtte informasjonstiltak er klare oppfølginger av besøksstrategien og kommunikasjonsplanen for verneområdene i Forollhogna. Før tiltak om utforming av informasjon og formidling kan iverksettes, er det behov for å ha faglige utredninger og god medvirkning som grunnlag for videre gjennomføring.

Videre er tiltakene knyttet til skjøtsel i Blåora og Gaarevollen oppfølging av skjøtsel som alt er i gang. For Blåora gjelder det å få tiltakene i skjøtselsplanen inn i mer formelle og organiserte avtaler for å sikre at verneverdiene i slåtteeområdet ivaretas. For Gaarevollen

er det behov for å få et godt kunnskapsgrunnlag på plass for det videre skjøtselsarbeidet som her gjøres.

Ferdselstallerne som er utplassert i tilknytning til sentrale stier er svært viktig å behold for å kunne følge med utviklingen i bruken og ferdselen i disse delen av nasjonalparken. Vi skulle gjerne ha fått på plass noen flere, men her har Miljødirektoratet under utvikling en ny strategi. Ferdselstallene vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for arbeidet i både kommende tiltaksplan for villreinområdet og revisjonen av forvaltningsplanen for nasjonalparken når den tid kommer.

Alle Statsforvaltere og verneområdestyrer

Trondheim, 07.11.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/8934

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025

Statsforvalteren kan i år innen 15. november sende inn et anslått totalbeløp for tiltaksmidler for 2025 (midler til naturrestaurering ikke inkludert) og på grunnlag av dette bli tildelt 25% av totalbeløpet allerede i tildelingsbrevet før jul. Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, og frist for innmelding i ESS er 10. januar 2025. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering Nytt – statsforvaltere kan melde inn estimert totalbeløp innen 15. november 2024

Med referanse til oppfølging etter vårkonferansen for miljøverndirektørene og e-post fra Miljødirektoratet til embetene av 1. oktober, følger her informasjon om prøveordning for tidlig del-tildeling av tiltaksmidler. Prøveordningen gjelder kun for statsforvaltere og kommuner med delegert forvaltningsmyndighet. Ordningen gjelder ikke for restaureringstiltak over samme budsjettpost – her gjelder innmelding av behov for midler som før. Nasjonalpark- og verneområdestyrene skal melde inn og får behandlet sine behov for tiltaksmidler på samme måte som tidligere år.

For at statsforvalterne skal kunne starte opp forberedelser og tiltak som kan/bør ha oppstart tidlig på året i 2025, ønsker vi å tildele 25 % av innmeldt totalbehov allerede den 20. desember 2024, i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2025. Alle tiltak skal være i tråd med postformålet og strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi ber om at statsforvalterne innen 15. november sender inn et realistisk anslag for totalbeløp for tiltaksmidler i 2025 – midler til naturrestaurering ikke inkludert. Anslaget sendes på e-post til post@miljodir.no og med kopi til vibeke.husby@miljodir.no

Nasjonalpark- og verneområdestyrene har i flere år meldt inn behov for midler til tiltak i ESS, på samme vis som statsforvalterne. De har på bakgrunn av innmeldingen fått en rammetildeling, med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi legger nå opp til liknende prosedyre for statsforvalterne.

En ramme vil bli tildelt i februar 2025, på bakgrunn av hvilke tiltak som er godkjent/har fått status som OK i ESS. Dette vil gi en smidigere ordning for statsforvalterne og samtidig effektivisere arbeidet i direktoratet. Det vil ikke lenger være behov for å melde inn behov for omdisponering av tiltaksmidler, så lenge midlene benyttes på tiltak med status OK i ESS. Rapportering i ESS skal skje på slutten av året, på samme måte som før. Dette fordi vi trenger en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidlene, med behov for å kunne ta ut nasjonale rapporter fra ESS til ulike formål. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer og marine naturtyper langs kysten, både innenfor og utenfor verneområdene. Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2025 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til

slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes. Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier. Behov for midler til informasjonstiltak i slike prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2025 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Vi har tidligere hatt en avtale for leveranse av verneskilt, underskilt og skiltstenger, men den har gått ut. Vi skal i gang med anskaffelse av ny avtale. Inntil videre er det fortsatt mulig å bestille hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren".

Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdselstellere i verneområder der Miljødirektoratet besitter tellere, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen.

Efaringene med dagens opplegg for ferdselstellere viser imidlertid at SNO bruker uforholdsmessig mye tid på oppfølging av tellere, og det er behov for å redusere SNO-bidraget grunnet begrensede ressurser. Dette betyr at forvaltningsmyndighetene kan forvente mindre SNO-bistand til tellere i felt. Vi er i ferd med å avklare opplegg for 2025, og vil komme med informasjon når dette er avklart.

For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere inn i ESS som før. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr. 1. Det er ikke ønskelig at forvaltningsmyndighetene kjøper inn tellere selv ved bruk av tiltaksmidler.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost for tilskudd til tiltak mot marin forurensning (post 1420.71). Statsforvalteren kan oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke midler fra denne posten for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Opprydding av avfall langs elver, vann og innsjøer er også omfattet av ordningen. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturopsynet skal

bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Hovedpunkter i samhandlingen (se også tabell under):

- I tillegg til å bruke Naturoppdrag aktivt gjennom året, skal de årlige planleggingsmøtene omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år
- Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. På forhånd bør det ha vært gjennomført formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og lokalt SNO hvor man går mer detaljert gjennom rapportering og nye fremtidige oppdrag
- Forslag til oppdrag for kommende år skal legges inn av forvaltningsmyndigheten i Naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. Forvaltningsmyndigheten kan også legge inn oppdrag ved behov gjennom året
- Alle oppdrag som er utført inneværende år skal være godt og tilstrekkelig dokumentert i Naturoppdrag av utføreren senest en uke før planleggingsmøtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur
- Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år, er 10. januar.
- Ved innlegging av oppdrag i Naturoppdrag hvor SNO settes som ansvarlig, skal det som utfører settes inn navnet på *Naturoppsyn* som er oppgitt i Naturoppdrag. Alle verneområdene skal ha et SNO-navn som *Naturoppsyn*. Hvis det ikke ligger inne Naturoppsyn, lar en utfører stå tom
- SNO vil etter 10. januar ta endelig stilling til om oppdraget kan tas eller skal avvises. Hvis oppdraget tas, blir det vurdert om utfører skal endres eller ikke. Eventuell endring gjøres av SNO lokalt som del av egen planlegging
- Endelig frist for avklaring av oppdrag, settes til 15. mars, men det skal tilstrebes å ha dette klart så tidlig som mulig
- Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må

denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Også tiltak knyttet til "Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)" og andre naturrestaureringsoppgaver. Om utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal ansvarlig dokumentere oppdraget
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november til 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett alle oppdrag for kommende år i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest 10. januar	Oppdrag til SNO skal være knyttet til en utfører
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	Senest 15. mars	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2024.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i ett av skjemaene.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2025. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag, er **10. januar 2025**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>
Naturoppdrag: <https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no/>

Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2025, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2025. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:
Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

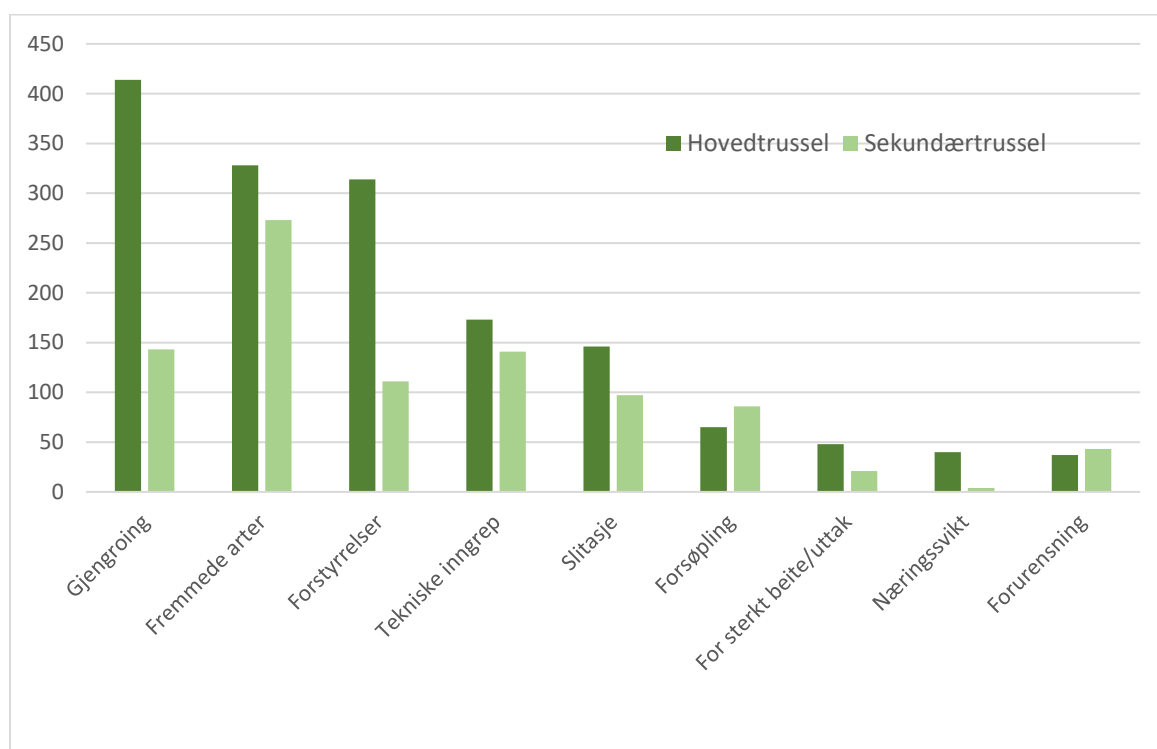
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.



Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13465

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	49/2024	16.12.2024

Tjenester og oppdrag i verneområdene i Forollhogna - innmelding til SNO - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til forslaget til innmelding av tjenester og oppdrag i verneområdene i Forollhogna for 2025, og ber nasjonalparkforvalterne melde inn behovene til SNO via Naturoppdrag innen fristen 10.januar 2025.

Saksdokumenter (følger saken)

Andre saksdokumenter:

1. Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene – midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområdene – 2025. Brev av 07.11.2024 fra Miljødirektoratet. Følger som vedlagt saksdokument i styresak med tiltak 2025.

Saksopplysninger

I rammebrevet fra Miljødirektoratet, s. 5 – 7, om planlegging av verneområdearbeidet påpekes det at det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO har ansvar for.

Her fremheves bruken av Naturoppdrag både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember, og frist for innlegging av forslag til oppdrag skal legges inn 1 uke før planleggingsmøtet (møtet med nasjonalparkstyret). Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år er 10. januar 2025.

Nasjonalparkforvalterne gjennomførte 12. november et arbeidsmøte med SNO Forollhogna hvor det årets oppdrag og oppdrag for 2025 ble drøftet. Det ble også en gjennomgang av strukturen i Naturoppdrag.

Følgende oppdrag meldes inn for SNO-ressurs for 2025:

1. Ledalen landskapsvernområde: ATV-traseen - oppfølging av restaureringen av myrområdene ved gjenlegging av grøfter, og forsterking av godkjent ATV-traseen.
2. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde og Forollhogna nasjonalpark: Den nye stien fra p-plassen i Såttåhaugen er på noen strekninger noe utydelig og det erfares at turgåere mister stien. Det er bestilt skilter for merking av stien. Dette er godkjent av Såttåhaugen grunneierlag. Oppsetting av skilter, samt noe rydding ved behov langs stien fra p-plassen i Såttåhaugen til pilegrimsleden og videre til stien går sammen med kjøresportet. Utplassering av benk på utsiktspunktet, samt nedtaking av turbok-kassen.
3. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde: Det skal utarbeides temaplakat om slåtteområdet som skal settes opp på en miniskilt-tavle ved Pilegrimsmyra slåtteområdet.
4. Endalen landskapsvernområde: Skjøtselstiltak i Blåora slåtteområde i tråd med skjøtelsesplan. Skjøtsel av inntil 20,5 da og innplanting av ca. 15 bjørketre i tråd med skjøtelsesplanen, samt delta i planlegging og evt. gjennomføring av klopping av slåttestien.
5. Ledalen landskapsvernområde: Oppfølging av skjøtselstiltakene på Gaarevollen
6. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde: Fjerning av kjempegullkorg på Mosengvollen i tråd med skjøtelsesplanen. Kjempegullkorg ble første gang fjernet i 2024. For 2025 må det planteoppslag ryddes før planten blomstrer - inntil 3-4 ganger pr. vekstsesong første år etter fjerning.
7. Forollhogna nasjonalpark: Oppfølging av Korstjønnna-Bergtjønnna mht. ørekyte
Oppfølging av området for fiskesperren i elva/bekken nedstrøms Korstjønnna, samt tiltak delta i vurdering i eventuelle tiltak i bekken mellom Bergtjønnna og Korstjønnna.
8. Grøntjønnan naturreservat: Overvåking av område som er ryddet for edelgran ved at forvaltningen setter bevaringsmål som følges opp ved at det legges ut linjer for overvåkning - i samarbeid med forvaltningen. Dette for å følge med utviklingen etter ryddingen av edelgran som startet i 2022.
9. Budalen landskapsvernområde: Overvåking av et område som ble ryddet for buskfuru i 2019. Oppfølging av bevaringsmål.

10. Forollhogna nasjonalpark: Oppfølging av ferdsels-tellerne ved Såttåhaugen, Synnerdalen, Rogneskletten og Svartsjøen/Ruv.
11. Forollhogna nasjonalpark: Observere vinterferdsel i fjellet i forhold til villreinens arealbruk.
12. Forollhogna nasjonalpark: Observere aktivitet av fotografer i villreinfjellet - særlig i de sårbare periodene - vinter, kalvingstid og brunsttid.
13. Forollhogna nasjonalpark: Følge med den generelle ferdselen og evt. stisykling i områdene innenfor nasjonalparken
14. Forollhogna nasjonalpark: Oppfølging/utlegging av turbok på toppen av Forollhogna
15. Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde: Oppfølging av revevegeteringen av traseer i strømprosjektet. Utvalgte fastpunkter/linjer langs "terrengtraseene" for strømkabelgrøft fotograferes. Dette gjentas over en 3-5-årsperiode for å følge utviklingen. I samråd med forvalterne og tiltakshaver.
16. Forollhogna nasjonalpark: Oppfølging av motor-ferdsel i forbindelse med oppstart av prøveboring i Hessjøfeltet.
17. Alle verneområdene: Oppfølging av vedtakene som gjelder byggesaker. Forvaltningsmyndigheten legger inn vedtakene med kartmarkering i Naturoppdrag, og SNO rapporter om tiltakene er i tråd med vedtakene.
18. Alle verneområdene: Utsifting og/eller supplering av verneområdeskilter med eventuelle underskilter.

I tillegg ligger det alt flere oppdrag i Naturoppdrag som er markert som årlig oppfølging

Vurderinger

Naturoppdrag er et godt verktøy for forvaltningen av verneområdene, og det utvikles og oppgraderes etter hvert. Det er som fortsatt mangler er å kunne ta ut oversikter for både gjennomført oppdrag og planlegging av nye oppdrag, og løsningen er fortsatt mangelfull for å ta ut rapporter til bl.a. nasjonalparkstyret. Derfor mangler vi å kunne ta ut en rapport for innmelding av behov for SNO-ressurs.

I 2024 gjennomførte forvalterne og lokalt SNO et arbeidsmøte med innlegging og ajourhold av oppdrag i Naturoppdrag før fristen 10. januar, og vi vil foreslå samme arbeidsmetode også for 2025.



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/13465

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	50/2024	16.12.2024

Nasjonalparkstyret for Forollhogna - forslag til budsjett med møteplan - innmelding av driftsmidler kap.post 1420.21 - 2025

Nasjonalparkforvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna legger møteplan for 2025 til grunn for innmelding av driftsmidler på kap.post 1420.21 for nasjonalparkstyret sin virksomhet, samt behov for midler for hhv. videreføring av arbeidet med revisjonen av forvaltningsplaner for verneområdene og driftsoppgaver i verneområdene.

Hjemmel:

Vedtaket om behov for driftsmidler for nasjonalparkstyret gjort i tråd med nasjonalparkstyrets vedtekter gitt av Miljødirektoratet den 19.01.2024.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Nasjonalparkstyret for Forollhogna - forslag til møteplan 2025

Andre saksdokumenter:

- 1- Nasjonalparkstyret sin vedtekter av 19.01.2024.
- 2- Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene – midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurs i verneområdene – 2025. Brev av 07.11.2025 fra Miljødirektoratet. Følger som vedlegg i styresak om tiltaksmidler.

Saksopplysninger

Nasjonalpark- og verneområdestyrene melder inn behovet for driftsmidler over kap.post 1420.21 til Miljødirektoratet. Innmeldingen gjøres på grunnlag av føringer fra

Miljødirektoratet i brev av 08.11.2024, nasjonalparkstyret sitt forslag til møteplan for 2024 og erfaringstallene for tidligere år, jf. saksdokumenter 1 Forslag til møteplan.

Når statens satser for godtgjørelser for 2025 er klare, legges de inn i beregningene. Budsjettforslaget for nasjonalparkstyret skal legges inn i Miljødirektoratet sitt elektroniske søknadssenter (ESS) innen 10. januar 2025. Dette gjøres av nasjonalparkforvalterne.

Møteplan for 2025

Det er satt opp et forslag til møteplan for nasjonalparkstyret, arbeidsutvalget og administrativt kontaktutvalg, samt planleggingsmøtene med SNO. Nærmere datofesting for styremøter må gjøres i møtet med nasjonalparkstyret.

Det foreslås 4 styremøter i løpet av året hvorav ett møte foreslås som 2-dagers med muligheter for befaring og/eller en studietur til et annet styre/verneområder.

Det foreslås faste møte med Arbeidsutvalget på samme måte som det har vært i 2024. Her har møtene blitt avtalt etter behov i forhold til innkomne saker og behov for andre avklaringer. AU har også vært tettere involvert i arbeidet med forvaltningsplanene, og det vil også være tilfelle for 2025.

Det foreslås en budsjettramme på foreløpig **kr 611.977** (beregnet etter 2024-satser)

Revisjon av forvaltningsplaner

Revisjon av forvaltningsplaner vil også for 2025 være en stor og krevende arbeidsoppgave for både styret og sekretariatet, og det vil derfor være behov for en forsterking av ressursen i sekretariatet for å sikre kontinuitet i arbeidet. Dette må meldes inn via kap.post 1420.21.

Det foreslås en budsjettramme på **kr. 550.000** – samme nivå som for 2024

Forvalterne vil legge fram utskrift av regnskapet for driften av nasjonalparkstyret inkl. revisjon av forvaltningsplanene og grunnstøttebevilgningen på styremøtet. Til 16. desember forventes det at alle utgifter er ført inn.

Det vil også legges fram et detaljbudsjett for drift av styret for 2025

Hjemmelsgrunnlag - verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Vedtektene for nasjonalparkstyret av 19.01.2024

Kap. 5 om møter her det følgende «Nasjonalparkstyret bør tre sammen minst 4 ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. ...»

Videre angår vedtektene nasjonalparkstyret sine ansvarsoppgaver som krevet at aktivitet og driftsmidler for styret.

Vurderinger

Det ble meldt inn behov for en større bevilging enn det som ble gitt, og begrunnelsen for en større bevilging var knyttet til forventet større utgiftene i forbindelse med kompetansedagene for nytt styre. Miljødirektoratet kompenserte imidlertid ikke for dette, og bevilget om lag samme driftsramme for tidligere år.

Budsjettrammen for 2024 ser (pr. 9.12.2024) likevel til ut til å dekke styrets aktivitet når utgiftene for siste styremøte 16.12. nå blir utgiftsført på 2025-budsjettet.

Det legges ellers opp til samme aktivitetsnivå for styret i 2025 som det var i 2024. Her foreslås at det imidlertid gis muligheter til et 2-dagersmøte med befaring i egne verneområder eller en studietur besøk til annet verneområdestyre og andre verneområder. Bakgrunnen er bl.a. at Miljødirektoratet ikke planlegger noen nasjonalparkkonferanse i 2025, og som et alternativt kompetansetiltak foreslås det derfor en befaring eller studietur for nasjonalparkstyret. Her kan det også vurderes om dette kan være et samarbeidstiltak med ett eller flere andre styrer.

Siste styremøte for 2025 foreslås lagt til november, da styremøte i desember gir forvalterne noe mer krevende arbeidssituasjon mht. rapporteringer og innlegging i både ESS og Naturoppdrag.

Det foreslås videre å melde inn videreføring av tilskudd til arbeid med revisjon av forvaltningsplaner, og at det legges opp til samme beløp (omkring kr 550.000) som det har vært bevilget de to siste årene. Det vil være en helt nødvendig forsterkning av sekretariatet for å sikre framdrift i prosessene.

Grunnstøtten på kr. 75.000 har vært nødvendig for å sikre en god og forsvarlig drift av de tilrettelagte info- og startpunktene som nasjonalparkstyret tidligere har finansiert over tiltaksmidlene. Samme beløp vil bli gitt av Miljødirektoratet uten ytterligere behov for innmelding i ESS.



**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**

Møteplan for 2025

Uke	Dato	Utvalg	Møtested
	21.jan.	Styreledersamling (for styreleder og nestleder)	Stjørdal
	21.jan	Nasjonalparkstyret – invitasjon fra Klima- og Miljødep. - møte om utredning av organisering av verneområde-forvalterne. <i>Eget brev til styret.</i>	Påmelding <u>innen 15. jan</u> til Teams-møte
6/7	Februar	Nasjonalparkstyret - styremøte (1)	Fysisk møte
	Mars/april	Arbeidsutvalget (1) Etter behov	Fysisk møte, alt. nettmøte via Teams
	Mars	Planleggingsmøte med SNO - Gjennomgang av innmeldte Naturoppdrag for 2025	Veksthuset, Røros
	April/mai	Arbeidsutvalget (2) Etter behov	Fysisk møte, alt. nettmøte via Teams
19/20	Mai	Nasjonalparkstyret - styremøte (2)	Fysisk møte
	Mai	Administrativt kontaktutvalg	Veksthuset, Røros
	juni	Arbeidsutvalget (3) Etter behov	Fysisk møte, alt. nettmøte via Teams
35/36	Aug./Sept.	Nasjonalparkstyret - styremøte (3) - 2-dagers styremøte befaring eller studietur	Fysisk møte
	Sept./okt.	Arbeidsutvalget (4) Etter behov	Fysisk møte, alt. nettmøte via Teams
	November	Høstmøte med fjelloppsyn og SNO -evt. samordning med planleggings-møtet	Veksthuset, Røros
	November	Planleggingsmøte med SNO - Oppsummering 2024 - Forberedelse 2025	Veksthuset, Røros
	November.	Arbeidsutvalget (5) Etter behov	Fysisk møte, alt. nettmøte via Teams
47	November	Nasjonalparkstyret (4) - årsrapportering 2025, - tiltak og oppdrag 2026, - budsjett 2026	Fysisk møte



Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/2873

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	51/2024	16.12.2024

Forollhogna nasjonalpark - søknad om utsettelse av dispensasjon til prøveboring ved Hessjøgruva sesongen 2025 - Holtålen kommune - Capella Minerals AS

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Capella Minerals AS dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.1 og punkt 5.1 til prøveboring, uttak av vann til kjøling og nødvendig bruk av motorisert ferdsel tilknyttet virksomheten.

Tillatelsen omfatter også utplassering av borerigg, vannpumpe med ledning og brakkerigg (smarthus med toalett) i samsvar med opplysninger gitt av søker.

Videre gis det tillatelse til bruk av geonett, klopper og lignende som avbøtende tiltak etter avklaringer med nasjonalparkstyret på gjennomført befarings. Det gis ikke tillatelse til bruk av trykkimpregnerte materialer.

Nasjonalparkstyret utsetter behandlingen av den delen av søknaden som omfatter to prøvehull med tilhørende motorferdsel på barmark i delområdet nærmere Berghøgda inntil det foreligger styrket kunnskapsgrunnlag om virksomhetens påvirkning på naturmiljøet.

Vedtaket gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 6 koordinatfestede borehull i området Hersjøgruva. Dersom ytterligere borehull er planlagt gjennomført skal plassering av borehullene avklares med nasjonalparkstyret før arbeidet starter.
2. Prøveboringen med nødvendig motorferdsel kan tidligst starte **15. juli** av hensyn til hekke- og yngletid. Dispensasjonen gjelder for barmark frem til 1. november 2025.
3. Før oppstart kan skje skal tiltakshaver, på kritiske punkt i traseen mellom Slettæle-Hessjøgruva innenfor nasjonalparken der det er fare for skade og slitasje på terreng, benytte hjelpemidler som klopper eller geonett. Hjelpemidler

som skal benyttes skal fraktes inn og hensettes i forkant med snøscooter på godt snødekt mark vinterstid før 15. april. Hjelpemidler ryddes opp og fraktes ut etter prøveboringen er avsluttet.

4. Nasjonalparkstyret ber tiltakshaver rapportere om realitet for oppstart og gjennomføring innen 1. april 2025.
5. Tillatelsen for beltegående borerigg gjelder 1 tur/retur inn til Hessjøgruva og 1 tur/retur per hull. Etter at boreriggen er fraktet inn i området, skal den ikke fraktes ut før planlagt prøveboring er avsluttet.
6. Det gis tillatelse til bruk av ATV/sekshjuling for nødvendig transport av teknisk utstyr, herunder utstyr til brakkerigg og vannpumpe ved oppstart og avslutning, samt opprydding av virksomheten.
7. Utplasseringen av borerigg, brakkerigg og vannpumpe med ledninger skal ta sikte på å minimere skader på terreng og naturmiljø.
8. Tillatelse til transport av personell og materiell med ATV/sekshjuling gjelder for tur/retur pr. døgn under driftsperioden.
9. Det skal føres kjørebok for snøscooter og ATV/sekshjuling. Kjørebok for skal leveres innen 1. desember 2025.
10. Uttak av vann til kjøling skal tas fra vannforekomstene Gruvtjønnan nord for Hessjøgruva.
11. Boreslammet skal skilles ut og fraktes ut av nasjonalparken. Etter arbeidet er avsluttet skal det ryddes opp på stedet og det eneste synlige sporet skal være hullet etter kjerneboret.
12. Virksomheten skal utføres så skånsomt som mulig. Dersom det oppstår kjøreskader skal dette utbedres så snart det lar seg gjøre og tiltakshaver er ansvarlig for at dette blir gjort. Nasjonalparkstyret og grunneier skal varsles dersom det oppstår kjøreskader, og det skal redegjøres for hvordan og når skadene utbedres.
13. Det skal gjennomføres befaring etter arbeidets slutt for vurdering av eventuelle kjøreskader og terrengskader er tilstrekkelig utbedret. På befaring skal det, på tiltakshavers regning delta noen med restaureringskompetanse. Ved behov for opprydding og restaurering etter kjøreskader, skal tiltakshaver lage en plan for opprydding- og restaureringsarbeidet. Planen skal godkjennes av forvaltningsmyndighetens før igangsettelse. Tiltakshaver er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av nødvendige befaringer med nasjonalparkstyret, inkludert dokumentasjon (referat fra befaringer).

Hjemmel:

Vedtaket om prøveboring er gjort med hjemmel i Forskrift for Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.3, bokstav f. Vedtak om motorisert ferdsel, utplassering av borerigg, vannpumpe med ledning, smarthus og hjelpemidler som avbøtende tiltak er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Begrunnelse:

Samlede tiltak er vurdert etter forskrift om Forollhogna nasjonalpark, Kongelig resolusjon, samt de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 og behandlet i nasjonalparkstyret, samt behandlet av Miljødirektoratet som klagemyndighet som følge av klage på nasjonalparkstyrets vedtak. Det vises til

www.miljovedtak.no_sakid.52667. Nasjonalparkstyret opplever det utfordrende at det knyttes usikkerhet til om prosjektet er realiserbart med de utfordringene søker skisserer i søknad om utsettelse. Nasjonalparkstyret ønsker i utgangspunktet ikke å utvikle en praksis der tillatelser blir videreført/fornyset fra år til år. Dersom tiltakshaver pga. ulike omstendigheter ikke får igangsatt tiltak som omsøkt, vil forvaltningsmyndigheten kreve en fullstendig søknadsprosess av hensyn til oppdatert kunnskapsgrunnlag, dersom det fremmes enda en søknad om utsettelse. Det settes også vilkår om at nasjonalparkstyret skal underrettes i tiden før planlagt oppstart innen 1. april. 2025 om realitet for oppstart og gjennomføring.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Søknad om utsettelse av boreprogram i Hessjøfeltet.pdf

Andre saksdokumenter:

- [Forskrift om Forollhogna nasjonalpark](#)
- [Delvis innvilget - Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til prøveboring og nødvendig motorisert transport - Hessjøgruva, Holtålen kommune - Capella Minerals AS](#)
- [Miljødirektoratet - Vedtak i klagesak om prøveboring i Forollhogna nasjonalpark](#)
- [Saksprotokoll ST-12/2023](#)

Saksopplysninger

Søknaden

Capella Minerals Norway AS har fått innvilget søknad om kjerneboring i Hessjøfeltet. Saken ble påklaget og behandlet av Miljødirektoratet, og vi måtte blant annet gjøre rede for valg av transport, vannkilder, og installasjoner under boreprogrammet. Tillatelsen ble opprettholdt med visse tilleggsvilkår, der et av disse var krav om tidligst oppstart 15.juli.

Det ble i tillegg gjennomført befaring med deltagere fra Forollhogna Nasjonalpark og Statens Naturoppsyn med den hensikt å dokumentere forhold før oppstart, avklare valg av trasé, og vurdere avbøtende tiltak for å forhindre terrengskade. Nødvendige tillatelser fra kommune og Fjellstyret ble også gitt.

Utfordringer med finansiering av prosjektet har dessverre vanskeliggjort gjennomførelse av aktiviteten i 2024. Capella Minerals velger derfor å ikke gjennomføre kjerneboring i Hessjøfeltet i inneværende år. Finansiering må være på plass før oppstart av programmet, og dette er noe vi vil søke å løse før oppstart i 2025.

Vi søker med dette om utsettelse av tillatt kjerneboring i Hessjøfeltet til 2025. Boreprogrammet vil være i henhold til opprinnelig plan, tilpasset etter Miljødirektoratet sine føringer og datoer.

Ved innvilget utsettelse planlegger vi for oppstart fra 15.juli 2025

Andre saksopplysninger

Under klagebehandling fra Miljødirektoratet, ble det gjennomført befaring med nasjonalparkforvalter, SNO og kontaktperson fra Capella minerals. Det ble under klageprosessen kommunisert at rapport for avbøtende tiltak for kjøretrase, jfr. vilkår nr. 3 avventer før boreentreprenør har vært og befart område. En slik rapport foreligger enda ikke til forvaltningsmyndighet.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden er utredet i [ST-sak 12/2023, datert 08.05.2023](#).

Vurderinger og naturmangfoldloven

Det vises til tidligere vurderinger fra nasjonalparkstyret ([ST-sak 12/2023](#) og [ST-sak 15/2023](#)), samt avklaringer etter [klagebehandling hos Miljødirektoratet](#).

Vurdering

Søknad om utsatt tillatelse til 2025 til prøveboring og motorisert ferdsel er en videreføring av tillatelse basert på nasjonalparkstyrets vedtak, samt vurderinger og tilleggsvilkår i samsvar med Miljødirektoratets endelige vedtak i klagesak, det vises til www.miljovedtak.no, sakid. 52667. Nasjonalparkforvalter opplever det utfordrende at det knyttes usikkerhet til om prosjektet er realiserbart med de utfordringene søker skisserer i søknad om utsettelse. Nasjonalparkstyret ønsker i utgangspunktet ikke å utvikle en praksis der tillatelser blir videreført/fornyset fra år til år. Dersom tiltakshaver pga. ulike omstendigheter ikke får igangsatt tiltak som omsøkt, vil forvaltningsmyndigheten kreve en ny søknadsprosess av hensyn til oppdatert kunnskapsgrunnlag, dersom det fremmes enda en søknad om utsettelse. Det settes også vilkår om at nasjonalparkstyret skal underrettes i tiden før planlagt oppstart innen 1. april. 2025 om realitet for oppstart og gjennomføring.

Til Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Deres referansenummer:
2023/2873

Referansenummer Miljødirektoratet:
2023/6439

Capella Minerals Norway AS

Smalgangen 3
0188 Oslo
Org. no.: 922 060 843

E-post: ericr@capellaminerals.com
Tel: +34.711.725.807

Alen, 15 . oktober 2024

Søknad om utsettelse av tillatt kjerneboring i Hessjøfeltet

Bakgrunn for søknaden

Capella Minerals Norway AS har fått innvilget søknad om kjerneboring i Hessjøfeltet. Saken ble påklaget og behandlet av Miljødirektoratet, og vi måtte blant annet gjøre rede for valg av transport, vannkilder, og installasjoner under boreprogrammet. Tillatelsen ble opprettholdt med visse tilleggsvilkår, der et av disse var krav om tidligst oppstart 15.juli.

Det ble i tillegg gjennomført befaring med deltagere fra Forollhogna Nasjonalpark og Statens Naturoppsyn med den hensikt å dokumentere forhold før oppstart, avklare valg av trasé, og vurdere avbøtende tiltak for å forhindre terrengskade. Nødvendige tillatelser fra kommune og Fjellstyret ble også gitt.

Utfordringer med finansiering av prosjektet har dessverre vanskeliggjort gjennomførelse av aktiviteten i 2024. Capella Minerals velger derfor å ikke gjennomføre kjerneboring i Hessjøfeltet i inneværende år. Finansiering må være på plass før oppstart av programmet, og dette er noe vi vil søke å løse før oppstart i 2025.

Hensikt og viktighet av undersøkelsene

Hensikten med programmet er å få en større forståelse av forekomsten sin størrelse, kvalitet, og geometri. Dette er essensielt for å vurdere forekomsten sin drivverdighet og vil være et særdeles viktig beslutningsgrunnlag for veien videre. Et vellykket boreprogram vil gi et formelt ressursestimat vurdert av en ekstern, kvalifisert person.

Den grønne omstillingen er ikke mulig uten kritiske råvarer, og Norge har forpliktelser med hensyn til EUs lov om kritiske råvarer (CRMA) og Minerals Security Partnership (MSP). Regionalt ble det nylig tildelt støtte fra fylkeskommunen for oppstart av et mineralnettverk i Trøndelag der Capella Minerals er med. Hessjøgruva er definert av Norges geologiske undersøkelse (NGU) som en dokumentert forekomst av nasjonal betydning og har potensiale til å være et viktig bidrag for alle de overnevnte punktene.

Vi søker med dette om utsettelse av tillatt kjerneboring i Hessjøfeltet til 2025. Boreprogrammet vil være i henhold til opprinnelig plan, tilpasset etter Miljødirektoratet sine føringer og datoer.

Ved innvilget utsettelse planlegger vi for oppstart fra 15.juli 2025.

Vennlig hilsen

Capella Minerals Norway AS

Eric Roth, Ph.D. F. AusIMM
Director

ST 52/2024 Referatsaker

Fra: Frida Bergersen[fridabergersen@hotmail.no]
Sendt: 03.11.2024 15:27:42
Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]
Tittel: Sv: Melding fra Statsforvalteren

Hei,

Da er årets Villtrim-konkurranse 2024 (i regi av Vingelen idrettslag og Tolga Turlag) avsluttet. Her oversikt over antall innsjekk på poster som ligger i Forollhogna nasjonalpark:

Klimpen: 19
Bratthøa: 29
Eventjønnoen: 28
Storbekkbua: 19

Er det slik, dersom jeg har forstått det riktig, at vi ikke trenger å søke nasjonalparken dersom vi ønsker å arrangere Villtrim-konkurranse neste år?

Mvh Frida Bergersen

Fra: Statsforvalteren i Trøndelag <sftlpost@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 16. mai 2024 11:37
Til: Vingelen Idrettslag - Trimgruppa ved Frida Bergersen <fridabergersen@hotmail.no>
Emne: Melding fra Statsforvalteren

Vår ref 2021/6928



Vennlig hilsen

Eli Grete Nisja | nasjonalparkforvalter

Fra: abostgard@roros.net[abostgard@roros.net]
Sendt: 24.11.2024 12:52:51
Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Trimpoeng

Hei

Beklager at du ikke har fått svar innen fristen. Nedenfor viser antall besøk(innsjekk) på postene i Forollhogna.

 Sommertrimmen Os 2024 🔍 20.06.2024 – 15.10.2024 (Os Turforening)		
Fangstmannsgrav	22 innsjekk	5
Fantstenen	11 innsjekk	3
Fjellsjöhøgda	14 innsjekk	10
Flygelen	38 innsjekk 	3
Forollsjøen	17 innsjekk	10
Forollsjøveien	18 innsjekk	10

Sommertrimmen Os 2024

20.06.2024 – 15.10.2024

DELTAKERE

161



GRUPPER

0

INNSJEKK

12440



TURMÅL

102



15.november

Miljødirektoratet
v/ Morten Kjørstad, avdelingsdirektør SNO
v/ Ivar Myklebust, avdelingsdirektør Land- og friluftslivavdelingen

Strategi for bruk av ferdselstellere

Nasjonalparkstyrer med areal i Innlandet og Statsforvalteren i Innlandet savner en tettere involvering i arbeidet med en framtidig strategi for ferdselstellere. Dette for å sikre størst mulig måloppnåelse og kostnadseffektivitet når framtidige forvaltningsutfordringer skal løses.

Det er i ulike sammenhenger formidlet at Miljødirektoratet arbeider med en strategi for framtidig bruk av ferdselstellere. I Innlandet, med stor ferdsel både i større og mindre verneområder og med flere nasjonale villreinområder, har ferdselstillinger etter hvert blitt et viktig forvaltningsverktøy. Ferdselstillinger er viktige for å vurdere ferdselsutvikling over tid, for å dokumentere og legitimere behovet for tiltak, for å prioritere mellom tiltak og ikke minst; for å vurdere effekten av tiltak.

Ferdselstillinger er en sentral del av besøksforvaltning. For 2024 har SSB meldt om flere kommersielle overnattinger enn noen gang i sommersesongen, med 2,9 prosent flere overnattinger i juni, juli og august sammenlignet med året før (<https://www.ssb.no/transport-og-reiseliv/reiseliv/statistikk/overnattingar/artikler/fleire-overnattingar-enn-nokon-gong>). I tillegg meldes det om kraftig økende bobiltrafikk og villcamping i flere områder.

Veksten i turisttrafikken fra utlandet er ventet å øke. Vi ser at turistvolumet allerede er såpass stort at det skaper problemer, faktisk så stort at flere av de store reiselivsorganisasjonene har stoppet en kampanje fra Innovasjon Norge rettet mot å tiltrekke flere utenlandske besøkende basert på allemannsretten (<https://www.nrk.no/vestland/kraftige-protestar-mot-reklamekampanje-for-a-lokka-friluftslivturistar-til-noreg-1.17017078>).

Miljøforvaltningen må rustes til å møte disse utfordringene. Flere av nasjonalpark- og verneområdestyrene i Innlandet har prioritert innkjøp av egne ferdselstellere for å sikre forutsigbare og gode tellinger i sine verneområder. Miljødirektoratet har nå bedt forvalterne om å gjøre tellerne tilgjengelig for andre områder, noe som vil frata styrene muligheten til å samle inn viktig data i besøksforvaltningen. Vi har bl.a. erfart at ferdselen varierer betydelig med været. Det trengs derfor langtidsserier for å kunne vurdere langsiktige trender og ikke minst; effekter av

tiltak. Nasjonalparkstyrenes budsjetter er som kjent såpass begrensa, at styrene neppe har kjøpt inn flere tellere enn de strengt tatt har behov for.

Klima- og miljødepartementet arbeider nå med tiltaksplaner for villrein for de områdene som har for dårlig kvalitet etter kvalitetsnormen for villrein. Felles for disse områdene er at ferdsel er en stor utfordring og at det er nødvendig med tiltak for å regulere ferdselen. I St.meld. 18 2023-2024 «Ein forbetra tilstand for villrein» er det en klar målsetting at tiltak som gjennomføres skal evalueres både innen 2030, innen 2040 og eventuelt fram mot 2050 (avsnitt 8.4 s. 111). Ferdselstillinger vil da være et helt nødvendig kunnskapsgrunnlag.

Ferdselstillinger bør også bli en sentral del av noen typer av naturregnskap, f.eks. for villrein (jfr. bestilling fra KLD til Miljødirektoratet 20.09.24). I mange områder er det ikke arealet som beslaglegges av ulike typer inngrep som er avgjørende, men hvilken ferdsel som genereres ut fra f.eks. bebygde områder.

I en mail til nasjonalparkforvalterne vises det til at det må vurderes bruk av andre typer av trafikkindikatorer enn ferdselstellere. Disse kan være et viktig supplement, men indikatorer som overnattingstall og turposter speiler kun ulike sider ved trafikkutviklingen i et større område og er ikke tilstrekkelige for f.eks. effektmålinger av tiltak innen et spesifikt område/stisegment

I noen områder er ferdselstillinger integrert som en del av større forskningsprosjekter, som i Snøhettaområdet og Rondane. Dette er en kvalitetsmessig god ordning, men en dyr ordning som det er usikkert hvor lenge en kan opprettholde.

Nasjonalparkstyrer og Statsforvalteren i Innlandet savner som nevnt en tettere involvering i arbeidet med en framtidig strategi for ferdselstellere. I dette inngår hvordan vi kan utvikle et partnerskap mellom nasjonale, regionale og lokale myndigheter og forskningsmiljøer om innsamling og analyse av ferdselsdata, for å øke forvaltningsnyttene og kostnadseffektiviteten. Her kan også flere seksjoner i Miljødirektoratet med fordel involveres i diskusjonene.

Med ønsker om en positiv dialog.

Med hilsen

Haavard Elstrand (e.f.)
Statsforvalteren i Innlandet, miljø- og landbruksdirektør

Bengt Fasteraune
Leder, Dovrefjell nasjonalparkstyre

Christian Elgaaen
Leder, Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Tone Hagen
Leder, Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Edel Kveen
Leiar, Breheimen nasjonalparkstyre

Turid Backe-Viken
Leder, Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Leif Solemsli
Leder, Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen

Anette Musdalslien
Leder, Langsua nasjonalparkstyre

Terese Jemtegård Moen
Leder, Nasjonalparkstyret for Reinheimen

Ole Tvette Muriteigen
Leder, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Vegard Mømb
Leder, Sølen verneområdestyre

Kopi:
Klima- og miljødepartementet

Fra: Terje Pedersen[tp@togin.no]
Sendt: 03.12.2024 12:03:28
Til: Nisja, Eli Grete[eli.nisja@statsforvalteren.no]
Tittel: Tilbakemelding bruk av drone i sanking,

Hei.

Viser til innvilget søknad om bruk av drone i forbindelse med ettersanking av sau.

Det ble vet et tilfelle benyttet drone i beiteområdet i forbindelse med ettersank. Dette var den 26.09.24. Dette ble avklart med Fjellopsyn Ståle Solem.

I år har det gått veldig greit med sanking og det har naturligvis vært for mye tap, men ikke stå stort at jeg vill betegne det som unormalt.

Bruken av drone i forbindelse med tilsyn og sanking er en meget effektiv metode.

Jeg ønsker at det taes opp til vurdering at beitelagene i området får en stående tillatelse for bruk av drone gjennom hele beitesessongen til både tilsyn og sanking. Dette vil lette tilsynet betydelig da det er store områder som det skal føres tilsyn med.

Terje Pedersen

Takstingeniør

468 36 026 | togin.no | tp@togin.no

Sandavegen 25, 7350 Buvika



Verneområdestyrene, se liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/2148-

5. desember 2024

Utredning av organisering av verneområdeforvaltere

Det er viktig for tilstanden i verneområdene at forvaltningen av dem fungerer godt. Verneområdeforvalterne er sentrale i forvaltningen av verneområdene gjennom rollen som sekretariater for verneområdestyrene. Det er i dag 68 verneområdeforvaltere fordelt på 49 styre. Arbeidsgiveransvaret for forvalterne ligger hos statsforvalterne, mens de er underlagt styrene i spørsmål som gjelder verneområdeforvaltningen.

Klima- og miljødepartementet mener at det er behov for å se nærmere på hvordan verneområdeforvalterne bør være organisert for å sikre best mulig forvaltning av verneområdene. Departementet tar sikte på å gi Miljødirektoratet et oppdrag om å gjennomføre en slik utredning.

Verneområdestyrene sitter på viktig og sentral kompetanse når det gjelder funksjonaliteten i dagens organisering av verneområdeforvalterne. Før departementet utformer et oppdrag til direktoratet, ønsker vi styrenes synspunkt på vurderingene av behovet for å gjennomgå organiseringen av verneområdeforvalterne og målene for en eventuell endret organisering (se nærmere redegjørelse nedenfor).

Vi inviterer derfor til teams-møte **21. januar 2025 kl. 12-14**, der styrene er velkomne til å uttrykke sine syn, inkludert hva et oppdrag om en slik utredning bør inneholde. Møtet vil bli ledet av statssekretær Kjersti Bjørnstad. Av tidsmessige hensyn blir taletid i utgangspunktet satt til 2 minutter per styre. Eventuelle utdypende synspunkt kan ettersendes.

Vi ber om **påmelding innen 15. januar** i [dette påmeldingsskjemaet](#) slik at vi kan sende teams-lenke til de som ønsker å delta.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Hege Feiring
22 24 58 91

Bakgrunn for oppdrag om gjennomgang av organisasjonsmessig tilknytning og øvrig organisering av verneområdeforvalterne

Da ordningen med lokalpolitisk sammensatte verneområdestyrer ble opprettet i 2010, ble det valgt en løsning der forvalterne ble ansatt hos den respektive statsforvalter for at forvalterne skulle ha tilknytning til et fagmiljø knyttet til naturforvaltning og verneområdeforvaltning. Løsningen gir også tilgang til arkiv- og IKT-tjenester, og løser ulike personalforvaltningsoppgaver som lønn mv og håndtering av forvalters oppgaver ifbm. ulike typer fravær eller ved vakanser.

Riksrevisjonen gjorde i 2014 en undersøkelse av forvaltningen av nasjonalparker (Riksrevisjonens administrative rapport nr. 1 2014). Riksrevisjonen pekte der på enkelte svakheter ved modellen, bl.a. uklarheter knyttet til forvalternes rolle og statsforvalterens rolle. Rapporten ble fulgt opp av KLD og Miljødirektoratet med bl.a. tydeliggjøring av vedtekter for verneområdestyrene og reviderte stillingsinstrukser for forvalterne. Oppfølgingen er bl.a. omtalt i Prop. 1 S (2014-2015) s. 190, og i brev 8. september 2014 fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet. Departementet oppfatter likevel at rollefordelingen mellom statsforvalter og styre/styreleder når det gjelder personalforvaltning/daglig ledelse/styring fortsatt kan være krevende.

Forvaltningsmodellen med styrer ble evaluert i 2021. Evalueringen konkluderte med at forvaltningsmodellen – totalt sett – ikke ser ut til å ha styrket ivaretagelsen av verneverdiene, men trolig heller ikke svekket dem. Evalueringen viser at ordningen med lokalpolitisk sammensatte verneområdestyrer i all hovedsak fungerer godt. Klima- og miljødepartementet har i Prop. 1 S (2023-2024) uttalt at modellen skal videreføres, men at det er aktuelt å se på visse tiltak for å forbedre forvaltningen.

Statsforvalterne oppgir at de bruker mye tid på personalmessig og administrativ oppfølging av forvalterne. Det er stor variasjon i arbeidsmengde knyttet til det enkelte verneområde og verneområdestyre. Antall forvaltere pr. styre er differensiert, men det er likevel ujevn belastning mellom de enkelte forvalterstillingene. Statsforvalters begrensede styringsmuligheter gir liten fleksibilitet mellom forvalterne og få muligheter til å utjevne arbeidsbelastningen. Ved sykefravær, permisjoner og vakanser øker skjevfordelingen.

Det er i dag, etter det departementet er kjent med, ulik grad av samhandling på tvers mellom forvalterne for de ulike verneområdene. Slik samhandling vil bidra til kunnskapsdeling og mer enhetlig forvaltningspraksis.

Departementet ønsker derfor, gjennom et oppdrag til Miljødirektoratet, å gjennomgå den organisasjonsmessig tilknytningen og øvrig organiseringen verneområdeforvalterne, og utrede ev. endret organisering, med mål om å styrke forvaltningen av verneområdene. Blant annet er det ønskelig å oppnå følgende:

- styrke samlingen av fagmiljøet som verneområdeforvaltere utgjør
- bedre forhold for veiledning av og dermed styrket kompetanse hos forvalterne
- øke erfaringsdelingen mellom forvalterne

- mer fleksibilitet i fordeling av oppgaver ifm. sykdom, vakanser mv. eller pga ulike ressursbehov mellom områder
- lik organisering av forvalterne og styrket daglig ledelse mtp. organisering av arbeid, fordeling av oppgaver mv.
- bedre håndtering av rollefordeling
- mer helhetlig forvaltning mellom verneområder
- tettere samarbeid med Statens naturoppsyn
- tettere samarbeid med besøkssentrene
- bedre fungerende knutepunkter

Departementet mener at en utredning av endret organisering må omfatte flere alternativer i tillegg til dagens ordning, blant annet:

- samle arbeidsgiveransvar hos kun et fåtall statsforvaltere
- samle arbeidsgiveransvar hos Miljødirektoratet, f.eks. som en underavdeling i Statens naturoppsyn,
- opprette en egen organisasjon med egen ledelse, men der fellestjenester (arkiv, lønn osv) håndteres av direktoratet
- overføre arbeidsgiveransvar til hvert enkelt av de 44 styrene.

Det skal være en forutsetning for utredningen at nasjonalpark- og verneområdeforvalterne fortsatt skal sitte desentralisert nær verneområder. Det er et mål å ha sterke lokale knutepunkter med solide fagmiljøer, og departementet ønsker å presisere i oppdraget at direktoratet også kan foreslå relokalisering av forvalterstillinger for å bygge opp under dette, jf. Meld. St. 35 (2023-2024) kapittel 6.3.3.

Det er også en forutsetning at utredningen ivaretar verneområdestyrets faglige instruksjonsmyndighet overfor forvalterne, slik at det er vernestyret som avgjør overordnede spørsmål knyttet til forvaltning av det enkelte område, eksempelvis prioritering mellom større overordnede oppgaver m.v.

Departementet mener at det er sentralt at verneområdestyrene involveres tett gjennom hele prosessen. Departementet tar derfor sikte på å presisere i oppdragsbrevet at styrene skal inviteres til et oppstartsmøte, at det bør etableres en referansegruppe med representanter fra noen utvalgte styrer som involveres i det fortløpende arbeidet, og at styrene skal få anledning til å avgi sine synspunkt på et eventuelt forslag til ny organisering før direktoratet sender sin tilråding til departementet.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Feiring
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste:

Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde/ Ittugáissáid suodjemeahccestivra
Nordkvaløy - Rebbenesøy verneområdestyre
Nasjonalparkstyret for Reisa nasjonalpark og Ráisduottarháldi landskapsvernområde
Rohkunborri nasjonalparkstyre
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttušvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra /
Varenkinniemen kansalistarhaan styyri
Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder
Anárjoga álbmotmeahccestivra / Anárjohka nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal nasjonalpark og Dividalen landskapsvernområde
Øvre Pasvik nasjonalparkstyre/ Báhčaveaji álbmotmeahccestivra
Ånderdalen nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Lophavet

Lofotodden nasjonalparkstyre
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Njaarken vaarjelimmiedajveraerie/ Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Møysalen nasjonalparkstyre
Vega verneområdestyre

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/ Låarte-Skækeren-Lijre nasjonalpaarhkestávroe
Byrkije nasjonalpaarhkestávroe/ Børgfjell nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Nasjonalparkstyret for Forollhogna
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Verneområdestyret for Trollheimen

Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalparkstyre
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen
Langsua nasjonalparkstyre
Reinheimen nasjonalparkstyre
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Sølen verneområdestyre
Breheimen nasjonalparkstyre

Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen landskapsvernområde

Hallingskarvet nasjonalparkstyre
Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre

Folgefonna nasjonalparkstyre
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Naustdal-Gjengedal verneområdestyre
Nærøyfjorden verneområdestyre
Stølsheimen verneområdestyre
Ålftobreen verneområdestyre

Raet nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane
landskapsvernområde
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

Færder nasjonalparkstyre
Jomfruland nasjonalparkstyre
Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde

Kopi:
Miljødirektoratet

ST 53/2024 Delegerte saker



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Forollhogna villreinutvalg

7380 ÅLEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/12143-3 432.3

Deres ref. Helene G. Lillevold

Dato 06.11.2024

Delegert vedtak nr.

29/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel - bruk av snøscooter i forbindelse med vedlikehold av repeater på Forollhogna - 2025-2028

Vi viser til søknad av 11.10.2024 fra Forollhogna Villreinutvalg om en flerårig tillatelse for bruk av snøscooter for drift og vedlikehold av repeateren på fjelltoppen Forollhogna.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Forollhogna Villreinutvalg ved sekretær Helene G. Lillevold dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 til bruk av snøscooter for drift og vedlikehold av repeater på Forollhogna innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for:

- bruk av snøscooter for sekretær for villreinutvalget og fjelloppsyn tilhørende Kvikne Utmarksråd og fjellstyrene i Budal og Holtålen,
- tidsrommet 5.januar t.o.m.15.april for årene 2025 – 2028.

Vilkår:

1. Det kan utføres 1 tur/retur med snøscooter pr vinter for å utføre nødvendig drift og vedlikehold av repeateren på toppen av Forollhogna.
2. Transportoppdraget skal så langt det lar seg gjøre kombineres med andre oppdrag for å reduseres motorferdsel innenfor nasjonalparken.
3. Transportoppdraget skal utføres på godt snødekt mark og motorferdselen skal skje skånsomt av hensyn til dyrelivet og naturmiljøet ellers.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under kjøring og fremvises til oppsyn, politi ved forespørsel.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen



5. Det skal sendes rapport til nasjonalparkstyret for utført oppdrag innen 1.5. det respektive år hvor det framgår hvem som utført oppdraget og når oppdraget ble utført.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av motorisert kjøretøy er gjort med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48, første ledd.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i henhold til punkt 2.1.2, i delegeringsreglement for nasjonalparkstyret for Forollhogna av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at søknaden omhandler transportoppdrag i forbindelse med nødvendig vedlikehold av kommunikasjonsutstyr som benyttes av oppsynstjenesten i fjellområdet, og at transportoppdraget vil kunne utføres i forbindelse med andre oppdrag i nært fjellområdet. Det settes derfor vilkår slik at transporten er begrenset til en tur pr vinter i kombinasjon med annet oppdrag for å reduseres omfanget av motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken.

Transportoppdraget vil bli utført av lokalt fjelloppsyn som har god lokal kjennskap til fjellområdene og kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke kunne skape en negativ presedens for andre landskapsvernområder med tilsvarende bestemmelser.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-6.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at **motorisert ferdsel med snøscooter her kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos kommunene** Tynset, Midtre Gauldal og Holtålen, og kommunene setts i kopi av vedtaket for orientering. Villreintutvalget er selv ansvarlig for å innhente de nødvendige tillatelsene.



Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tillatelsen vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og mangler derfor underskrift

Kopi til:

Tynset kommune	Torvgata 1	2500	TYNSET
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Holtålen kommune	Helsetunet 7	7380	ÅLEN
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER



Saksopplysninger

Søknaden

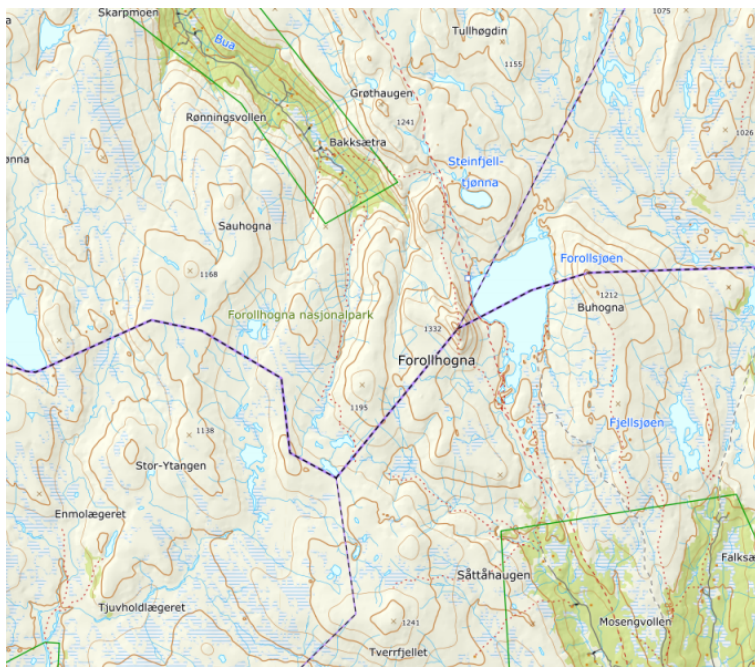
Forollhogna Villreinutvalg søker om å benytte snøscooter i forbindelse med vedlikehold av repeateren på Forollhogna-toppen, og søknaden gjelder for tidsrommet 5. januar til 15. april for årene 2025 t.o.m. 2028

Utdrag fra søknaden av 11.10.2024:

I praksis vil det normalt si en tur/år og arbeidet vil kombineres med andre oppdrag for å redusere motorferdselen. Kvikne, Budalen og Holtålen vil være aktuelle utgangspunkt for arbeidet og tillatelsen vil kun bli benyttet av utvalgets faste oppsyn, SNO og/eller styremedlemmene i villreinutvalget. Alt av arbeid vil bli organisert av sekretær eller leder for villreinutvalget.

Andre saksopplysninger

Tidlig på 1990-tallet ble det etablert en basestasjon på toppen av Forollhogna, og i 2014 kan det sies at den i en viss grad ble oppgradert samtidig som det ble et samarbeid om denne basestasjonen som villreinutvalget tok over ansvaret for. Repeater på toppen av Forollhogna er en forsterker av signalene for kommunikasjonssambandet som benyttes av oppsynet i Forollhognaområdet. Denne repeateren trenger sjekk/bytte av batterier samt tilsyn/vedlikehold i løpet av vinteren.



Forollhogna er høyest fjelltoppen i området, ligger sentralt og kan lett nås fra flere kanter.



Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdselen til det strengt nødvendige. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1: «Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.»

Ifølge verneforskriften er ikke bruk av snøscooter for drift og vedlikehold av tekniske anlegg og infrastruktur nevnt som formål som det kan gis tillatelse til, og da er det heller ikke gitt noen nærmere beskrivelser av slike transportbehov i forvaltningsplanen for nasjonalparken. I forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken bør det tas inn føringer for denne type transportbehov.

Søknaden må behandles etter naturmangfoldloves § 48 som en dispensasjon fra vernevedtaket.

En dispensasjon etter naturmangfoldloves § 48 skal også vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret har i styresak 32/2014 behandlet en oppgradering/samordning av basestasjonen på Forollhogna inkludert en tillatelse til bruk av snøscooter for drift og vedlikehold. Siden har denne søknaden fra villreinutvalget blitt behandlet av nasjonalparkforvalter hvor det har vært gitt en tur pr. vinter med vilkår om at transportoppdraget skulle utføres i forbindelse med annet oppsyns-oppdrag i området.

På bakgrunn av denne forvaltningspraksisen behandles den 4-årige søknaden av nasjonalparkforvalter i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.



Vurderinger etter naturmangfoldloven

Formålet med transportoppdraget vurderes som nødvendig nyttekjøring i forbindelse med vedlikehold av teknisk sambandsutstyr som benyttes av oppsynet under villreinjakta og ellers til sikkerhet for oppsynsmannskap gjennom hele år.

Oppdraget med vedlikehold av sambandsutstyret vil kunne utføres samtidig med andre oppdrag i områder i nærheten slik at motorferdselen opp på selve toppen av Forollhogna holdes ned på et minimum. Dette er også beskrevet i søknaden, og det settes som et vilkår i tillatelsen. Videre er det naturlig at oppdraget utføres av den som har et oppdrag i nærheten og derfor gis det i tillatelsen muligheter for at flere innenfor fjelloppsynet kan utføre oppdraget.

Dette forholdet er ikke tatt inn i verneforskriften for nasjonalparken og da heller ikke gitt noen nærmere omtale i forvaltningsplanen. Dette vil følges opp i forbindelse med revisjonen av forvaltningsplanen når den tid kommer.

Transportoppdraget vil bli utført av oppsynspersonell som både er fjellvante og har kompetanse til å ta nødvendige hensyn til villrein og øvrig naturmiljø i forbindelse med oppdraget.

Både kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet og evt. virkninger er godt kjent for å vurdere søknaden, og det settes vilkår for å begrense forstyrrelser og ulemper på naturmiljøet. Ut over dette vurderes transportoppdraget ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og at en tillatelse ikke vil medføre uheldig presedens for nasjonalparken eller andre verneområder.



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Rørøs

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Forollhogna villreinutvalg

7380 ÅLEN

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/12143-4 432.3

Deres ref. Helene G. Lillevold

Dato 06.11.2024

Delegert vedtak nr.

30/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorfedsel - bruk av fly/helikopter og snøscooter for gjennomføring av minimumstelling av Forollhogna villreinstamme - 2025-2028

Vi viser til søknad av 11.10.2024 fra Forollhogna villreinutvalg om en flerårig tillatelse for å benytte fly/helikopter og snøscootere for å gjennomføre minimumstillinger av villreinen i Forollhogna for årene 2025-2028.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved nasjonalparkforvalter gir Forollhogna Villreinutvalg ved sekretær Helene G. Lillevold dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 til bruk av fly/helikopter og snøscootere for gjennomføring av minimumstelling av villreinstammen innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Tillatelsen gjelder for:

- bruk av fly/helikopter for lavtflyging for registreringen av villrein,
- bruk av snøscootere av lokalt fjelloppsyn for registrering og lokalisering av villrein i forkant av oppdraget med fly/helikopter
- tidsrommet 5.januar t.o.m.15.april for årene 2025 – 2028,

Vilkår:

1. Det kan gjennomføres inntil 4 turer (dager) med fly/helikopter
2. Antall snøscootere må begrenses til det som er strengt nødvendig for å få gjennomført oppdraget, og bruken av snøscootere skal så langt det lar seg gjøre samordnes med andre oppsynsoppdrag som gjennomføres i fjellet.
3. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyre- og fugleliv.
4. Motorferdsel bør unngås på helg og dager i påsken av hensyn til friluftslivet.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Fordalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen



5. Villreinutvalget ved sekretær, som oppdragsgiver for viltregistreringen, er ansvarlig for at sjåførere og pilot har fått informasjon om tillatelsen med vilkår.
6. Det skal leveres rapport hvor det kommer fram i hvilke områder det ble benyttet snøscootere, antall snøscootere og antall dager for bruk av både fly/helikopter og snøscootere. Rapporten skal også inneholde opplysninger om hvor villreinen ble lokalisert. Rapporten leveres så snart oppdraget er gjennomført og senest innen 1.5. det respektive året eller etter nærmere avtale med nasjonalparkforvalter.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemlet i verneforskriftens § 3, punkt 5.3 bokstav d for bruk av fly, og naturmangfoldlovens § 48 for bruk av snøscooter.

Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til punkt 2.1.2 i delegeringsreglement av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Ett av formålene med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er å bevare villreinstammen og dens leveområder. For forvaltningen av verneverdiene er det viktig å ha et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om naturmiljøet generelt og villreinen spesielt. Den årlige minimumstillinger av villreinen, inkludert lokaliseringen, bidrar å styrke kunnskapsgrunnlaget for å kunne forvalte både villreinstammen og villreinens leveområder i både et kort - og et langsiktig perspektiv. Dette er viktig kunnskap i forbindelse med både forventet oppstart av tiltaksplan for villreinområdet og etter hvert revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken

Det viser seg at bruk av helikopter vil forstyrre villreinen i kortere tid enn bruk av småfly, da et helikopter er raskere og lettere å manøvrere og slik sett kortere tid i nærheten av villreinen. Bruk av helikopter vurderes derfor å være en bedre arbeidsmetode enn bruk av småfly, og det gis derfor tillatelse til å benytte helikopter.

Lokaliseringen av villreinen gjøres av lokalt fjelloppsyn i stor grad i forbindelse med øvrige oppdrag i fjellområdene, og bruken av snøscootere begrenses til det nødvendige for oppdraget. Det legges videre vekt på at lokalisering av villreinen fra bakken vil bidra til en mer effektiv bruk av småfly/helikopter, og dermed at lavtflygingen kan begrense til et minimum.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-7.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER.



Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Det gjøres oppmerksom på at grunneier og rettighetshaver/bruker kan nekte eller begrense transport på egen eiendom.

Vi gjør oppmerksom på at **motorisert ferdsel med snøscooter kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos kommunene** Os, Tolga, Tynset, Rennebu, Midtre Gauldal og Holtålen, og kommunene setts i kopi av vedtaket for orientering. Villreinutvalget er selv ansvarlig for å innhente de nødvendige tillatelsene.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at tillatelsen vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og mangler derfor underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN
Holtålen kommune	Helsetunet 7	7380	ÅLEN
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Tolga kommune	Brugata 38	2540	TOLGA
Tynset kommune	Torvgata 1	2500	TYNSET



Saksopplysninger

Søknaden

Forollhogna Villreinutvalg søker om å benytte fly/helikopter for å gjennomføre minimumstillinger av villrein i Forollhogna. Det søkes for tidsrommet 5. januar til 15. april for en 4-årsperioden fra og med vinteren 2025 til og med vinteren 2028. I tillegg søkes det om å benytte snøscootere for samme periode.

Utdrag av søknaden av 11.10.2024:

Erfaringer viser at en vil kunne begrense antallet flyvninger og minimere usikkerhet ved telling fra fly/helikopter, dersom en får gjennomført gode registreringer fra bakken før flyet/helikopteret går i luften. Det vil bli gjennomført så få scooterturer og flyvninger som mulig og det vil bare være aktuelt å registrere i forkant av flyvninger. i forkant av registreringen for å lokalisere villreinen slik at selve flyvninger. Det vil være aktuelt med kjøring i Tynset, Rennebu, Tolga, Os, Holtålen og Midtre Gauldal kommuner.

Tillatelsen vil kun bli benyttet av utvalgets faste oppsyn og/eller styremedlemmene i villreinutvalget for registreringer som her omsøkt. Alt av registreringer vil bli organisert av oppsynsleder for villreinutvalget.

Rapport fra tellingene vil bli lagt ut på vår nettside www.hognareinen.no så snart tallene er klare.

....

Andre saksopplysninger

Forollhogna villreinutvalg har hatt en tilsvarende tillatelse for perioden 2020 – 2024 med samme vilkår.

Det er kun for 2021 at nasjonalparkstyret har fått tilsendt rapport som viser sporlogger fra tellingen, mens tellingene med sporlogg for 2023-2024 har vært publiserte på nettsidene for villreinutvalget. For 2020 ble det ikke gjennomført telling pga. begrensinger fra Luftfartstilsynet pga. Korona-viruset.

Videre har nasjonalparkforvalterne blitt orienterte om når minimumstillingene er blitt gjennomførte.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

§ 2 Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde*
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme*
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag*



Ifølge verneforskriftens § 3, punkt 5.1 *Forbud mot motorferdsel* heter det at: «Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.». Videre heter det i punkt 5.3 bokstav d) at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «*lavtflyging i forbindelse med beitedyrleting og viltregistreringer*».

Det er ikke gitt noen bestemmelse i verneforskriften når det gjelder bruk av snøscootere til formål viltregistreringer, og denne delen av søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens § 48 som en dispensasjon fra vernevedtaket.

I forvaltningsplanen for nasjonalparken er det gitt en nærmere beskrivelse av behovet for lavtflyging i forbindelse med tellinger av villrein, og at det kan være hensiktsmessig å gi flerårig tillatelse da vintertellingen av villrein. Det er imidlertid ikke gitt noen nærmere beskrivelse av behov og muligheten for å bruke snøscooter som en del av det organiserte opplegget omkring vintertellingen av villrein.

En dispensasjon fra verneforskrift og NML § 48 skal også vurderes etter **naturmangfoldloven §§ 8-12**, som omfatter kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10), kostnader ved miljøforringelse (§11) og miljøforvarlig teknikk og driftemetoder (§12).

Myndighet

Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet tilsvarende søknad fra Forollhogna villreinetvalg, og gitt flerårig tillatelse for bruk av både helikopter/fly og snøscootere til formålet. På bakgrunn av dette kan søknaden behandles av nasjonalparkforvalter i tråd med delegeringsreglementet av 14.06.2024 for nasjonalparkstyret for Forollhogna. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

I forbindelse med behandlingen av søknaden i 2020 for årene 2021-2024 ble det gjort en vurdering i saksframlegget til nasjonalparkstyret slik:

I verneforskriften er det tatt inn en bestemmelse om at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk *luftfartøy for lavtflyging* i forbindelse med viltregistreringer, og forvaltningsplanen for nasjonalparken beskriver også tiltaket slik at flyging neppe vil bli så stort at det skaper vesentlige forstyrrelser. Det har vært brukt småfly til dette oppdraget regelmessig tilnærmet hvert år/vinter, og det fremgår ikke at dette har vært



særlig forstyrrende for villreinen. Dersom dyrene hadde blitt sterkt forstyrret hadde dette ikke vært en valgt metodikken.

Bruken av snøscooter for bakkemannskap i forkant av flyging for å lokalisere villreinen ble først gang omsøkt og tillatt i 2019 i Forollhogna. Dette har imidlertid vært brukt som feltmetodikk i andre villreinområder. Begrunnelsen for bruk av snøscooter er at villreinen på forhånd kan lokaliseres og dermed kan gjennomføringen av flygingen mer målrettet.

Det som er nytt i denne søknaden er *bruk av helikopter* for å utføre disse viltregistreringene i Forollhogna-området – dette gjelder både minimumstillingen som foregår vinterstid og kalvetellingen som gjennomføres i juni/juli.

Erfaringer viser nå at bruken av helikopter er mer effektivt for å finne dyrene, lettere å manøvrere i felt og dermed mindre forstyrrelser samlet sett. Også bruk av snøscootere for bakkemannskap i forkant av vintertellingen medfører mindre flyging.

Nasjonalparkforvalter vil påpeke at det er ønskelig med en bedre rapportering av bruken av både helikopter og snøscooter. Helikopterlogg med markering av funn av villreinflokkene er tilstrekkelig. For bruken av snøscooter er det ønskelig med en oversikt over områder som det har vært bruk snøscooter i forbindelse med lokalisering av villrein (selv om det er utført andre oppdrag i tillegg), antall snøscootere og dager.

Samlet vurdering

Kunnskapsgrunnlaget for villrein anses å være godt nok kjent til å vurdere at gjennomføringen av minimumstillingen ved begrenset bruk av snøscootere for å lokalisere villreinen ikke vil påføre villreinen nevneverdig forstyrrelser. Oppdraget utføres både av lokalt fjelloppsyn og med deltakelse av lokalt fjelloppsyn som har kompetanse for å ta de nødvendige hensyna for ikke å forstyrre villreinen.

For å begrense bruken av snøscooter settes det som vilkår at det så langt det lar seg gjøre skal lokaliseringen utføres i forbindelse med andre oppsynsoppdrag i fjellet. Det stilles som vilkår at de skal leveres rapport over bruken av både småfly/helikopter og snøscooter slik at forvaltningsmyndigheten kan vurdere omfanget av den motoriserte ferdselen.

Slik det kommer frem av tilbakemeldinger og erfaringer om bruken av helikopter så vurderes det slik at det samlet sett utsetter villreinen for mindre forstyrrelser enn ved bruk av småfly. Dersom helikopter hadde forstyrret dyrene mer enn småfly ville nok sannsynligvis ikke helikopter blitt benyttet til dette formålet.

Det er viktig for forvaltningen av både villreinstammen og verneverdiene i Forollhogna å ha et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om villreinen. Det er også nyttig for



forvaltningen å kjenne til hvilke områder villreinen benytter gjennom vinteren og få kjennskap til eventuelle variasjoner gjennom årene. Dette er viktig kunnskaps i forbindelse med både forventet oppstart av tiltaksplan for villreinområdet og etter hvert revisjon av forvaltningsplanen for nasjonalparken

Når tiltaket gjennomføres med de vilkår som her settes mht. å begrense motorferdselen til et minimum, forventes det at det ikke skal forekomme forstyrrelser av nevneverdig omfang på villreinen og annet dyreliv.

Forvalter vurderer derfor at vilkårene i NML § 48 er i varetatt, og at den samla vurderingen også ivaretar kravene til NML §§ 8-12.



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Gjera og Busjødalen havnelag ved Helge Granli

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/13336-0

Deres ref. Helge Granli

Dato 06.11.2024

Delegert vedtak nr.

32/2024

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - motorferdsel - bruk av fly i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau på beite innenfor nasjonalparken.

Vi viser til telefonhenvendelse 5.11.2024 fra Helge Granli, leder i Gjera og Busjødalen havnelag angående behov for bruk av snøscooter og fly i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau på beite innenfor Forollhogna nasjonalpark.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Gjera og Busjødalen havnelag v/leder Helge Granli dispensasjon fra forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for bruk av småfly i forbindelse med ekstraordinært søk etter sau på beite innenfor nasjonalparken.

Tillatelsen gjelder for:

- Bruk av småfly for lavtflyging en dag - 8.11.2024 - i beiteområder i Tynset kommune innenfor Forollhogna nasjonalpark

Vilkår

1. Oppdragstaker skal gjøre piloten kjent med at oppdraget foregår innenfor både Forollhogna nasjonalpark og Forollhogna villreinområde, og at det skal utøves aktsomhet slik at det ikke oppstår unødige forstyrrelser av naturmiljøet med særlig fokus på villrein.
2. Tillatelsen skal være tilgjengelig i forbindelse med oppdraget og vise frem til oppsyn, politi ved forespørsel.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen



3. Det skal gis en kort rapport til nasjonalparkstyret om resultatet av søket og hvilke området som det ble søkt i (sporlogg) etter gjennomført tiltak – siste frist innen 15. nov.2024.

Det oppfordres til å ha ta kontakt med lokalt fjelloppsyn i forbindelse med oppdraget.

Hjemmel:

Vedtaket om bruk av småfly er gjort med hjemmel i forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.2, bokstav d).

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse:

Det er i vernebestemmelsene gitt en muligheten for tillatelse til lavtflyging med formål søk etter beitedyr, og forvaltningsplanen gir ytterligere avklaringer. Nasjonalparkstyret har en etablert forvaltningspraksis hvor det kan gis tillatelser til bruk av bl.a. småfly i forbindelse med ekstraordinært søk etter beitedyr i fjellet under vanskelige vær- og føreforhold.

Det er i avgjørelsen her lagt vekt på hensynet til dyrevelferd da det fortsatt er sau ute på beite i fjellet etter at det er kommet mye snø.

Dispensasjonen fra verneforskrift er knyttet til et akseptert nytteformål i beitenæring, og innenfor et definert område og begrenset tidsperiode til en dag.

Med de vilkårene som er satt vil tiltaket ikke være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det vises til saksopplysninger, hjemmelsgrunnlag og vurderinger i vedlegg som følger i dette brevet, s. 4-5.

Vedtaket kan påklages, jfr. forvaltningslovens § 28, til Miljødirektoratet, men skriftlig klage sendes Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Postboks 2600, 7734 STEINKJER. Klagen skal inneholde vedtaket det klages på, endringer klager ønsker og begrunnelse for klagen. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningslovens § 29.

Søker er selv pliktig til å innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser fra grunneier og andre relevante loververk for bruk av motorferdsel. Tynset kommune settes i kopi for orientering om vedtaket.



Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregistret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Vi ønsker lykke til med leitingen og håper at dere lykkes med å finne dyrene!

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Tynset kommune

Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 2600

Postboks 987

2500

7734

2604

TYNSET

STEINKJER

LILLEHAMMER



Saksopplysninger

Gjera og Busjødalen havnelag ved leder Helge Granli tok kontakt pr. telefon 5.nov angående behov for bruk av snøscooter for eventuelt henting av sau innenfor Forollhogna nasjonalpark. Beitelaget hadde alt fått gjort avtale om bruk av småfly for fredag 8.nov.

Nasjonalparkforvalter orienterte beitelaget om at det kunne benytte snøscooter i tråd med hjemmelen i verneforskriften § 3, punkt 5.2 c) når forvaltningsmyndigheten er varslet. Og ytterligere søknad om bruk av snøscooter var derfor ikke nødvendig.

I ettertid tok så forvalter kontakt og gjorde beitelaget oppmerksom på at bruk av småfly for lavtflyging er søknadspiktig etter verneforskriften § 3, punkt 5.3 d), og innhentet opplysninger for å kunne gi en tillatelse. Se nærmere om hjemmelsbruk, forvaltningsplan og forvaltningspraksis i avsnitt nedenfor.

Det er omkring 20 voksne sauer med lam for beitelag i Vingelen og Kvikne i Tynset kommune som fortsatt er savnet i fjellet, og etter at det er kommet snø er forholdene mer krevende for både dyr og leitemannskaper. Det er derfor beitelagene her nå planlegger søk med bruk av småfly for lokalisering av dyrene og uttransport med bruk av snøscooter.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har i løpet av de siste 2-3 årene hatt henvendelser om bruk av både småfly og drone i forbindelse med ekstraordinært søk etter savna beitedyr, og det har vært gitt tillatelser for denne type motorisert ferdsel med bakgrunn i dyrevelferd.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er (§2):

- Å bevare et stort sammenhengende og i det vesentligste urørt fjellområde.
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv.
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

I forskriftens bestemmelser § 3, punkt 5.1 er «motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter forbudt. Forbudet mot motorferdsel gjelder også bruk av modellfly, modellbåt o.l.»

Det fremgår imidlertid i samme bestemmelser, punkt 5.2, bokstav c) at «*Nødvendig uttransportering av sjuke/skadde bufe når forvaltningsmyndigheten er varslet.* Videre heter det i punkt 5.3, bokstav d) at «*forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til lavtflyging i forbindelse med beitedyrleting og viltregistreringer.*»

I forvaltningsplanen for nasjonalparken er det gjort en avklaring om lavtflyging i forbindelse med beitedyrleting og viltregistreringer hvor det heter:



«Flyving for ovennevnte formål kan tillates med hjemmel i verneforskriftens punkt 5.3.d. Omfanget av slik flyving vil neppe bli så stort at det kan sies å representere et vesentlig støyforurensningsproblem. Telling av villrein fra fly (antall og struktur) er et årlig fenomen, behovet for å lete opp beitedyr fra fly vil trolig dukke opp noe mer uregelmessig. Begge typer flyving vil ha utspring i godt organiserte opplegg. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å gi tillatelser for lavtflyging i forbindelse med beitedyrleting og viltregistreringer».

Myndighet

Med bakgrunn i etablert forvaltningspraksis for denne type behov for motorisert ferdsel, og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret av 14.06.2024 behandles søknaden behandles av nasjonalparkforvalter. Saken refereres for nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Nasjonalparkforvalter legger vekt på at det gitt en åpning for å gi tillatelse til bruk av småfly for lavtflyging i forbindelse med søk etter beitedyr og de føringer som er gitt i forvaltningsplanen, samt etablert forvaltningspraksis.

Dispensasjon fra verneforskrift er knyttet til et akseptert nytteformål i beitenæring, og innenfor et definert område og begrenset tidsperiode til en dag. Med de vilkårene som er satt vil tiltaket ikke være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 91 96 / 413 30 795
eli.nisja@statsforvalteren.no

Inge Even Danielsen

Saksbehandler Eli Grete Nisja

Vår ref. 2024/13516-1

Deres ref.

Dato 13.11.2024

Delegert vedtak nr.

33/20244

Tillatelse - Forollhogna nasjonalpark - bruk av helikopter for å drive ut tamrein fra Gruvdalsområdet.

Viser til dagens telefonhenvendelse om bruk av helikopter for å drive ut tamrein fra områdene i Gruvdalen videre ned i Kjølidalen osv.

Gruvdalen ligger like innenfor Forollhogna nasjonalpark, og bruk av helikopter trenger en dispensasjon fra verneforskriftens fir Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 5.1 om forbud mot motorferdsel.

Vedtak

Nasjonalparkforvalter gir Inge E. Danielsen dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark, § 3, punkt 5.1 for bruk av helikopter i forbindelse å drive ut tamrein som har forvillet seg innenfor nasjonalparken.

Tillatelsen gjelder for:

- Bruk av helikopter for lavtflyging en dag - 13.11.2024 i Gruvdalen med nære fjellområde like vest for Kjølidalen innenfor Forollhogna nasjonalpark

Vilkår

1. Det skal tas nødvendig hensyn til naturmiljøet i forbindelse med oppdraget
2. Tillatelsen skal være tilgjengelig i forbindelse med oppdraget og vise frem til oppsyn, politi ved forespørsel.
3. Det skal gis tilbakemelding (via SMS eller epost) når oppdraget er gjennomført inkl. resultatet av oppdraget.

Hjemmel

Vedtaket om bruk av helikopter er gjort med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Nasjonalpark

Forollhogna

Naturreservat

Grøntjønnan

Landskapsvernområde

Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnildalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen



Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter som hastesak i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024.

Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Begrunnelse

Det er viktig for at reindriftsnæringen å få hentet sine tamreiner som har vandret ut av eget beiteområde, og at det er hensiktsmessig i denne situasjonen å benytte helikopter i dette området.

Gruvdalen ligger i ytterområdene for nasjonalparken, og det er viktig at tamreinen hentes ut slik at den ikke vandrer lengre inn i nasjonalparken.

Tillatelsen og håndteringen av henvendelsen er også i tråd med både forvaltningspraksis i nasjonalparkstyret og rutiner for varsling av tamrein innenfor Forollhogna nasjonalpark og Forollhogna villreinområde som er utarbeidet i fellesskap med relevante myndigheter og aktører.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Søker er selv pliktig til å innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser fra grunneier og andre relevante lowerk for bruk av motorferdsel.

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Kopi til:
SNO Forollhogna
Forollhogna villreinutvalg
Reindriftsavdelingen



Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER
sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredalsvei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 96 / 457 26 636
hans.bull@statsforvalteren.no

Lene Westvold Eggen
Midtre Dalsbygdveien 645
2550 Os I Østerdalen

Saksbehandler Hans Bull

Vår ref. 2024/11043-0 432.3

Deres ref.

Dato 21.11.2024

Delegert vedtak nr.

34/2024

Innvilget - Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde - istandsetting av avkjøling på Håkongsjeltvollen, Mastuåkasa 29 - Os, gnr./bnr. 131/12 Lene Westvold Eggen og Kjetil Eggen

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/nasjonalparkforvalter gir Lene Westvold Eggen dispensasjon fra forskrift om Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde § 3, punkt 1 for nedtaking, istandsetting og tilbakeføring av avkjøling ved Håkongsjeltvollen, GID 131/12 i Os kommune.

Vilkår:

1. Istandsettingen med utskiftninger av råteskadet tømmer skal ta utgangspunkt i tiltaksrapport utarbeidet av Arild Bjarkø jf. vedlagt søknad og skal ikke medføre endringer av størrelse eller eksteriør utover det bygningen ble brukt til i opprinnelig sammenheng.
2. Oppføring av avkjøling skal oppføres på samme tomt, med torvtak som omsøkt.
3. Det oppfordres til at anbefalinger gitt av kulturminneforvalter om bevaring av innvendig betongkum for å formidle opprinnelig funksjon blir hensyntatt.
4. Det skal sendes melding med bilder til forvaltningsmyndigheten etter at tiltaket er gjennomført og ferdigstilt.
5. Vedtaket er gyldig i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Vedtaket er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Saken behandles delegert av nasjonalparkforvalter i henhold til delegeringsreglement av 14.06.2024. Saken refereres til nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Nasjonalpark Forollhogna
Naturreservat Grøntjønnan
Landskapsvernområde Øyungen, Ledalen, Forddalen, Budalen, Endalen, Magnilldalen-Busjødalen, Londalen-Ørvilldalen, Vangrøftdalen-Kjurrudalen



Begrunnelse:

Søknaden er i tråd med verneformålet for landskapsvernet og innenfor retningslinjene om restaurering i forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde. Istandsettelse og ivaretagelse av avkjølinga som omsøkt er vurdert å ivareta et viktig element i kulturlandskapet. Det er utarbeidet en grundig tilstandsrapport som beskriver aktuelle tiltak for ivaretagelse av bygningen. Istandsettingen skal utføres etter antikvariske prinsipper av håndverker med kompetanse innen bygningsvern. Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene negativt, eller være i strid med verneformålet.

Vedtaket kan påklages jfr. forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottatt brev (§ 29).

Vi gjør oppmerksom på at byggetiltaket kan krever nærmere avklaringer og tillatelser hos Os kommune, og kopi av vedtaket sendes til kommunen for orientering.

Videre vil vi også gjør oppmerksom på at byggetiltaket vil kunne bli kontrollert at Statens naturoppsyn (SNO) som er forvaltningsmyndighetens tilsynsorgan.

Byggeskikkveilederen «Bygninger i seterlandskapet, Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder» ligger på nasjonalparkstyret sine nettsider her: [Byggeskikkveileder_web.pdf](#)

Vedtaket blir publisert i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) som er et offentlig register som gir allmenheten fri tilgang til enkeltvedtak og forskrifter på miljøområdet. Forvaltningsmyndigheten som har truffet enkeltvedtak har plikt til å registrere vedtak i Miljøvedtaksregisteret.

Med hilsen

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325	HAMAR

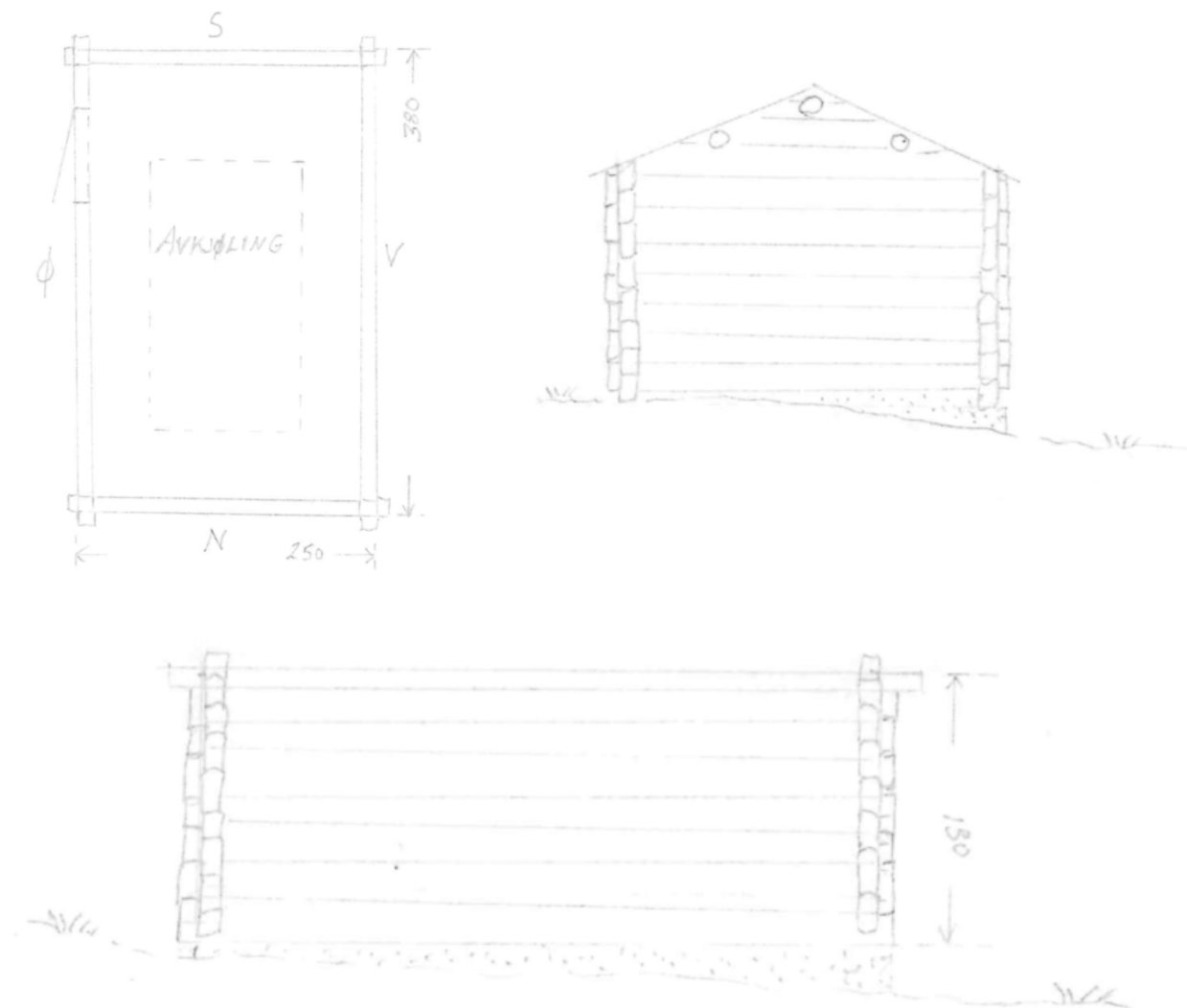
Saksopplysninger

Søknaden

Os kommune har oversendt søknad om tiltak på avkjøling til behandling etter forskrift om landskapsvern. Lene Westvold Eggen søker om istandsetting avkjøling (figur 1) som beskrevet i rapport utarbeidet av Arild Bjarkø (vedlagt søknad). Rapporten inneholder tilstand, tiltak, samt kostnadsoverslag. Avkjølinga er oppgitt til å være 9,5 m² BYA (3,8 m x 2,5 m) og består av ei lafta tømmerkasse med støpt fundament og kum innvendig for avkjøling. Tekt med tro, rester av bølgeblikk. Døra står demontert på innsiden. Det anslåes 80 % utskiftning av tømmeret og 100 % tak. Det støpte fundamentet har en del sprekker, ser ut som kummen er intakt.



Figur 1: Bilder av avkjølinga på Håkonsgjeltvollen



Figur 2: Plan- og fasadetegninger av avkjøling i Mastukåsa, Arild Bjarkø

Tiltakshaver har forespurt Arild Bjarkø, som det opplyses vil utføre arbeidet om istandsettingen. Det oppgis at tiltakshaver skal utføre grunnarbeid selv. Tiltakshaver ønsker å legge torvtak, istedenfor å videreføre blikk som fremgår i tiltaksrapport, da de eldste bildene viser at avkjøling opprinnelig hadde torvtak. Tiltakshaver driver et aktiv melkebruk i bygda og bruker setra på sommeren med kyr og ungdyr, for å utnytte utmarksbeite i Vangrøftdalen. De leverer mjølk fra setra. Søker ønsker å ta vare på avkjølinga som en del av den gamle bebyggelsen på setervollen.



Andre saksopplysninger

- Bygningen er SEFRAK-registrert i 1994.
- Os kommune ved kulturminneforvalter og landbruksrådgivere har befart avkjølinga (14.06.24) og det foreligger en kulturfaglig vurdering som grunnlag til søknad for tilskudd i Utvalgte kulturlandskap (UKL) som forvaltes av Os kommune:
- Nasjonalparkforvalter har hatt dialog med søker, Kjetil Eggen, pr. telefon om tiltaket.

«Vurdering:

Avkjølinger er sjeldne bygningstyper det finnes relativt få igjen av. Bygningen har kulturhistorisk verdi både som del av den opprinnelige setervollen og kulturmiljøet den er del av, men også som en representant for en sjelden bygningstype med relativt lesbar funksjon, selv om den er gått ut av bruk. Bygningen er i svært dårlig stand, og mesteparten av tømmeret må skiftes ut. Byggeår er ukjent. Bygningen står på nyere støpt fundament med intakt kum. Den støpte betongkummen burde bevares, slik at inntrykket av funksjonen i bygningen består. Ifølge søknad var avkjølinga sist i bruk i 1987.

Restaurering skjer i henhold til tiltaksvurdering utført av håndverker. Arbeidet utføres etter antikvariske prinsipper og holder en generell høy kvalitet. Håndverker har lang erfaring og kompetanse innen det tradisjonelle håndverket. Huseiere ønsker å legge nytt torvtak (flybilde fra 1937 viser sannsynligvis torv på taket), og grunnarbeid selv. Det vil være naturlig å reetablere torvtak, men dette er ingen nødvendighet. Betongkum bør bevares for å formidle opprinnelig funksjon».

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er:
- å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

I følge forskriftens § 4, punkt 1 er vernebestemmelsenes § 3 ikke til hinder for «vedlikehold av eksisterende bygninger...», der «Arbeidet skal ikke medføre endringer av størrelsen eller eksteriøret på bygningen».

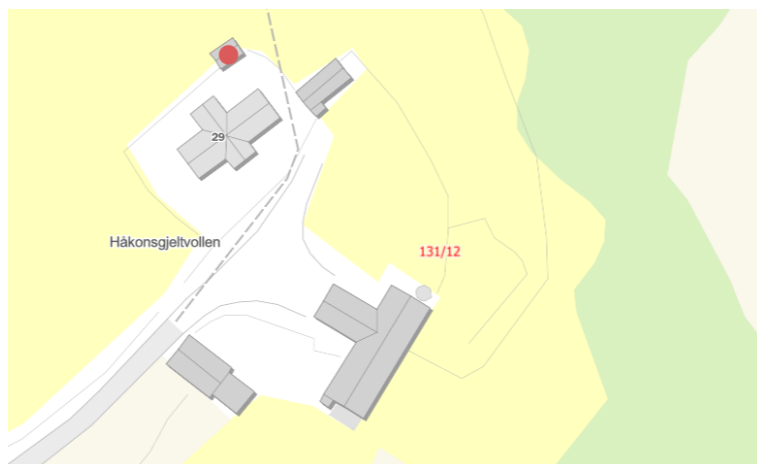
I og med at større vedlikeholdsarbeider vil medføre at bygningen må tas ned på stedet for gjennomføring av nødvendige tiltak med omfattende utskiftninger av bygningsmateriale behandles søknaden etter naturmangfoldlovens § 48 som en dispensasjon fra vernevedtak.

Søknaden er behandlet administrativt av nasjonalparkforvalter som delegert vedtak jf. delegeringsreglementet av 14.06.2024, punkt 2.1.2.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Miljørettsprinsippene §§8-12

Kunnskapsgrunnlaget er innhentet fra SEFRAK-registeret, utarbeidet tiltaksrapport, samt kulturfaglig uttalelse og opplysninger fra Os kommune. Det foreligger en egen [byggeskikkveileder](#) for verneområdene i Forollhogna, der avkjølinger er beskrevet som bygningstyper som ble vanlig på setrene på slutten 1800-tallet. Disse ble gjerne lagt ved bekk ellet et oppkomme nær setra og var små, enkle bygg i tømmer eller grovt bindingsverk. Avkjølinger, masstu eller silhus er uten dagslysåpninger og knyttes til eldre metoder for oppbevaring av mjølk som en del av seterdrifta. Det foreligger en forvaltningsplan for [Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde](#) som beskriver restaurering, vedlikehold og gjenoppføring av bygninger under kap. 4.3. Bygningen utgjør en del av bygningsmiljøet på setervollen.



Figur 3: Situasjonskart over Håkonsgjeltvollen. Avkjølinga (markert rødt) utgjør en del av bygningsmiljøet på setervollen.

Nasjonalparkforvalter finner det utfordrende å vurdere om avkjølinga er å regne som eksisterende bygning som objekt for restaurering jf. retningslinjer i forvaltningsplanen, da bla. taket fremstår lite intakt, og med antatt 80 % utskifting av tømmer og 100 % tak jf. tiltaksrapport. Ut ifra en helthetsvurdering fremgår det likevel en tydelig bygningskonstruksjon. Det vil alltså være en diskusjon om når en bygning regnes som et objekt for restaurering, eller om forfallet har kommet for langt i forhold til hva som skal ivaretas, restaureres eller istandsettes. Omsøkte tiltak vurderes i utgangspunktet å være i tråd med verneformålet for landskapsvernet og vurderes i dette tilfellet innenfor retningslinjer i forvaltningsplanen med bakgrunn i at omsøkte tiltak har til hensikt i å ivareta bygningens autensitet, uten byggetekniske elementer som tilsier at bygningen skal gis en annen bruk eller funksjon. Søknaden styrkes også gjennom kulturfaglig vurderinger der avkjølinger vurderes som sjeldne bygningstyper som det finnes relativt få igjen av. Kulturminneforvalters anbefaling om bevaring av innvendig betongkum slik



at inntrykket av funksjonen i bygningen består støttes. Slike element vil likevel ikke ha påvirkning på kulturlandskapet med hensyn til verneformålet. Det settes likevel vilkår om anbefalinger om å videreføre betongkum slik at tiltaket kan ha formidlingsverdi av en spesifikk bygningstype innenfor seterbebyggelsen. Det forutsettes og settes vilkår at bygget skal gjenoppføres på samme tomt, slik at det fremdeles utgjør en del av bygningsmiljøet på setervollen.

Samlet vurdering

Søknaden vurderes å være i tråd med verneformålet for landskapsvernet og vurderes innenfor retningslinjer om restaurering i forvaltningsplan for Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde dersom tiltaket utføres i tråd med tiltaksrapport. Istandsetting og ivaretagelse av avkjølinga som omsøkt er positivt og vil være med å bidra til å ivareta en sjelden bygningstype og element i kulturlandskapet jf. vurderinger gitt av kulturminneforvalter. Det er utarbeidet en grundig tilstandsrapport som beskriver aktuelle tiltak for ivaretagelse av bygningen, der istandsettingen skal utføres etter antikvariske prinsipper av håndverker med kompetanse innen bygningsvern. Med de vilkår som er gitt vil tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene negativt, eller være i strid med verneformålet.